

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
 („Falu” Országos Földművelésügyi Minisztérium).
 Telefon: Automata 878—73.
 Kladohivatal: VIII., József-körút 5. sz.
 Telefon: Automata 463—09.

FŐSZERKESZTŐ: MESHÓ PÁL.
 FŐMUNKATÁRS: SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Bédlés gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
 Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
 Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 41. szám.

Vasárnap, október 13.

Rubinek Gyula emlékezete.

Október hó 4-én, pénteken délután leplezték le Rubinek Gyulának az OMGE volt nagyevűi igazgatójának és volt földművelésügyi miniszternek síremlékét, amelyet a Kerepesi-úti temetőben pihenő hamvai fölé a magyar gazdák kegyelete emelt.

1922-ben halt meg Rubinek Gyula, de bizonyosága volt ez a mai ünnepe annak, hogy az elmúlt hét esztendő nem hintette emlékére a feledés porát, ellenkezően, az enyészeten győzedelmeskedő szellemet a magyar gazdatársadalom az elismerés és a hálás kegyelet megható kifejezéseivel vette körül.

A Kerepesi-úti temetőben, a Deák-mauzóleum mellett áll Rubinek Gyula síremléke, amelyet a földművelésügyi és a kereskedelmi minisztérium, az összes mezőgazdasági testületek és egyesületek, politikai barátai, tisztelői és az egész magyar gazdatársadalom hozzájárulásával emeltetett az Országos Magyar Gazdasági Egyesület. Már jóval a gyászünnepe megkezdése előtt nagyszámúban gyülekeztek a kormányhatóságok, a gazdasági testületek és egyesületek és a gazdatársadalom legkiválóbb képviselői, akik erre az alkalomra teljes számban gyűltek össze az elhunyt nagy gazdavezérnek, a Deák-mauzóleum mellett lévő díszsírhelyénél.

A gyászlepellet borított emlékmű előtt felállított széksorokban az elhunyt özvegye és hozzátartozói foglaltak helyet, közelükben a szónoki emelvény mellett Mayer János földművelésügyi miniszter és Somssich László gróf, az OMGE elnöke, a gyászünnepe szónokai, körülöttük a nagyszámú gyászközönség. A földművelésügyi és a kereskedelmi minisztérium tisztviselői kara, élükön a főtisztviselőkkel igen nagy számmal jelentek meg, ott voltak: Mayer Károly államtitkár, Barcza Ernő és Davida Lajos h. államtitkárok, Viczián Ede min. tanácsos, az OMGE egész tisztikara, élükön az elnökön kívül Beliczey Géza, Purgly Emil, Döry Hugó al-elnökök, Mutschbacher Emil és Buday Barna igazgatók, Konkoly-Thege Sándor és Fabricius Endre főtisztárok, továbbá Dréhr Imre államtitkár, Pesthy Pál, Teleki Pál gróf, Khuen-Hédervary Károly gróf, Rubinek István, Erdélyi Aladár, Ivády

Béla, Erdőy-Harrach Béla és Erdőy-Harrach Tihamér, Schandl Károly, Balogh Elemér, Láng József, Eszenyi Jenő, Igaz Béla, Kéthly Károly, Végő Károly, Hegedűs Loránt, Urron Gábor, Paykert Alajos, Líber Endre, Temesváry Imre, Balogh Brunó, Sztanekovich János, Koós Mihály, Hutya Ferenc, Boros Endre, Magyar Károly, Matta Árpád, Okolicsányi László, Meshó Pál, Zimmermann Ágoston, Elek Ernő, Darányi István, Ormándy János, Horváth Gyula, Herrmann Miksa, Horvay János szobrászművész, Jeszenszky Pál, Bajthay Mihály, Czobor László, Katona Béla, Trócsányi Zoltán, Kun András, Lázár Dezső, Udvardy János, Kégl János, Dukai-Takács Géza, Sokorópátka Szabó István, Szabó Sándor, Platthy György, Héjj Imre, Gubicza János, Klein Antal, Vancsó Gyula, Mikó Gábor, Kovács János, Wankó Gusztáv és még igen számszerűen.

A gyászünnepe az Operaház gyászkarának énekével kezdődött, amely után Somssich László gróf, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke mondta el ünnepi beszédét.

— Immár hét éve annak, hogy Rubinek Gyula elköltözött az élők sorából — ugymond Somssich gróf — és csak most tudtuk irányában leróni a kegyelet adójának külső jelét.

— Harminc évet töltött el Rubinek Gyula az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kötelékében, mint az agrár eszmék bajnoka és harcosa. Nem volt ez idő alatt egy megmozdulása, egy győzelme sem az agrár tábornak, mely nem az ő nevéhez fűződött volna. Ő volt az, aki öntudatra ébresztette a nehezen megmozdítható gazdatársadalmat, lelket, erőt öntött beléje.

— Teljesen önerejéből küzdött fel magát arra a magas polcra, amelyet közgazdasági életünkben elfoglalt. Fanatikus cselekvési vágya és szívós akaratereje jellemezte, melynek eredménye volt agilitása a szervezésben. Cselekvéseit pedig szervesen egészítette ki hatalmas irodalmi

Rubinek Gyula síremléke.

munkásságával, melyet nagyszerű sikerrel folytatott.

— Most, midőn a magyar gazdatársadalom körülállja ismét a sirját, maradandó emléket állítva nagy szervezőjének, nek, le kell hogy rójuk újból és újból el nem muló hálánk és köszönetünk érzését. De merítsünk erőt és kitartást e sirból az élet további küzdelmeinek sikeres legyőzésére, maradjunk egységesek az érzelmeink és cselekvésben és ne engedjük, hogy éket verhessen bárki is kis- és nagygazda közé, mert bünt követ el az, aki csak két magyart is egymás ellen uszít s örizzük meg együttesen kegyelettel annak a férfinak emlékét, aki mindannyiunkért egyformán annyit dolgozott.

Ezután a szoborról lehullott a gyászlepel, majd Mayer János földmivelségi miniszter lépett a szónoki emelvényre és beszéd kíséretében vette át a szobrot a földmivelségi minisztérium gondozásába.

— Rubinek Gyula — mondta beszéde során a miniszter — örökre beírta a nevét Magyarország agrártörténelmébe. Az ő nagy tudásával, széles látókörével, jeles szónoki készségével az első magyar gazdatestület élén évtizedekig éber őrállója volt, védelmezője és fejlesztője az agrár érdekeknek. Alig volt az utóbbi évtizedben valamely megmozdulás az agrárfronton, amelyben az ő kimagasló tehetségével, tudásával, energiájával és önfeláldozásával a részét ki ne vette volna.

— Politikai téren kifejtett működésében is mindig elsősorban az agrárérdekek vezették, meggyőződésből hirdette azt, hogy a mezőgazdasági termelési, vám- és hitelkérdésekben kis- és nagygazda érdek teljesen azonos és ebből a meggyőződésből kifolyóan fáradozott szakadatlanul az egységes agrárfront megerősítésén, amely nélkül a nagy kérdések sikerrel megoldhatók nem lesznek. Az ő törekvésének köszönhető, hogy a földbirtoktörvényt, azt a reformot, amelynél nagyobb áldozatot még törvény a gazdaságunktól még sohasem kívánt, nagyobb megrázkódtatás nélkül tudjuk végrehajtani.

— Mi, akik közvetlen munkatársai voltunk, nemcsak kartársai, mi szívünkbe zártuk őt, de az utókor részére álljon időtlen időkiég ez az emlék s hirdesse annak a férfinak az emlékét, aki évtizedekig fáradhatatlan buzgósággal és odaadással küzdött a mezőgazdaság fejlesztésén és annak védelmében elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Ezután következett az emlékmű megkoszorúzása, majd az Operaház énekara a Himnuszot énekelte el.

Ezután az emlékünnepe közönséget megtekintette az emlékművet, amely Horvay János szobrászművész kitűnő alkotása, nemcsak nehéz egyszerűségű kőszarkofág, jobbról-balról jelképes bronzalakokkal, előtte bronzból a szobor géniusza — a megvető.

A kormányzó beszéde a makói hősök ünnepén.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, szeptember hó 29-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor különvontan Makóra érkezett, a hősi halottak emlékművének leleplezésére. A kormányzót nagy lelkesedéssel és ünnepléssel fogadta a város közönsége. A zászlódszibe öltözött állomáson leventeszázad állt. A vármegye és város díszmagyarruhás előkelősége hatalmas küldöttségben vonult fel. A jelentkezések megtörténte után a vármegye közönsége nevében vitéz Purgly Emil főispán, a város közönsége nevében pedig Nikelszki Jenő dr. polgármester üdvözölte lelkes szavakkal a kormányzót, aki közvetlen szavakkal válaszolt az üdvözlésre.

Ezalatt a kormányzó felesége a váróterembe ment, ahol vitéz Purgly Emilné, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége makói csoportjának elnöke fogadta és üdvözölte s hatalmas rózsabokrétát nyújtott át neki, majd bemutatta a makói polgári társadalom hőjtagjait.

Az üdvözlések lezajlása után a kormányzó négyesfogatra szállt és a városba hajtatott. A hosszú utvonalon ezrével állott a nép és mindvégig lelkesen ünnepelte az államfőt, aki a megyeházára hajtatott és rövid időre visszavonult lakosztályába. Ez

alatt a kormányzó felesége Scitovszky Béla belügyminiszter kíséretében a Nagytemplomba ment, ahol szentmisét hallgatott. A szentmisét Glattfelder Gyula csanádi püspök mondta.

Egyegyed 12 órakor érkezett a kormányzó feleségével és kíséretével a Széchenyi-terre, az ünnepség színhelyére, ahol a tömeg viharos ünnepléssel fogadta. Miután elfoglalta helyét a díszsátorban, a Hírszkegy élénklésével megkezdődött az ünnepség. Petrovics György dr. országgyűlési képviselő ünnepi beszédet mondott, amelynek végén engedélyt kért a kormányzótól az emlékmű leleplezésére.

A kormányzó a következőképp válaszolt:

— Ez az emlékszóbor nemcsak hirdeti nekünk az áldozatos tettek magasztos emlékét, hanem állandóan számunkéri tőlünk, hogy méltók maradtunk-e azokhoz, akik a haza iránti kötelesek önzetlen teljesítésének szent örökségét hagyták reánk. Akkor a haza önfeláldozást követelt, ma csak áldozatokat, akkor mindent kockára tevő bátorsággal kellett becsületet szerezni a magyar névnek, ma kitaró, szívós munkával. Csak az közeledhet méltóan, nyugodt, férfias öntudattal ehhez az emlékszóborhoz, csak az mondhatja el magáról, hogy a hősökkel szemben megtette a kötelességét, aki erejéhez és tehetségéhez mérten kivési részét azokból az áldozatokból és abból a munkából, amely fajunk jövőjének újramegalapozásához vezet.

— Hogy e munkában a kezdet mérhetetlen nehézségeit sikerült leküzdenünk, azt annak köszönhetjük, hogy egy hatalmas politikai párt lehetővé tette a kormányzat állandóságát. Az ország helyzete még ma is túlságosan nehéz ahhoz, hogy a jelenlegi állapoton erőszakosan változtatni akarjunk és a sötétbeugrást megkockáztathassuk. Ha a munkásság soraiból kiemelkedik majd egy-egy Macdonald, Henderson és Snowden, akikben meglesz a szükséges képzettség, tehetség, széles látókör és szilárd jellem, akik átérzeve fajuk és hazájuk érdekeit, azok mellett erős nemzeti érzéssel és elszánt bátorsággal szállnak síkra, mint az angol munkásság e nagy vezérei tették azt Hágában, akkor nyugodt lelkiismerettel lehet őket is a kormányzás aktív részeseivé tenni.

— A falu népe fajunk gerince, ereje, ősforrása, akikkel egynek érzem magam vágyaikban, reményeikben, haladásra való törekvéseikben és a magyar föld szeretetében. Remélem, hogy sohasem fognak áldozatul esni olyan törekvéseknek, amelyek végeredményben arra irányulnak, hogy őket nemzeti mivoltukból kiforgassák. Maradjanak ők továbbra is: büszkék és magyarok. Ugy mint eddig, fogjanak kezét ezentul is azzal a történelmi középosztállyal, amely ezer éven keresztül irányította ennek az országnak sorsát és amely vele együtt van hivatva ezentul is a nemzetnek irányt adni. Ha valaha valamely felforgató irányzatnak sikerül bennük a magyarság egyetemes érdekeinek átérését megingatni és őket nemzeti érzésükből kivételtetni, — akkor vége Magyarországnak!

A beszéd végén a közönség hosszantartó ünneplésben és éljenzésben részesítette az államfőt.

Nikelszki Jenő polgármester lépett ezután a szónoki emelvényre és lendületes beszéd kíséretében a város közönsége nevében átvette gondozására az emlékművet, majd pedig az emlékmű megkoszorúzása zajlott le.

A kormányzó ezután a közönség ünneplése közben a város házára hajtatott és visszavonult lakosztályába, a főméltóságu asszony pedig a vármegyeház közgyűlési termébe ment, ahol vitéz Purgly Emilné bemutatatta neki a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének tagjait.

Délután egy órakor a makói Urkaszinóban százhusztertiékes díszdeb volt, amelyen vitéz Purgly Emil főispán köszöntötte fel a kormányzót, akit az ebéd résztvevői ismételen lelkes ünnepelésben részesítették.

A díszdeb után a kormányzó és felesége ismét a vármegyeházára hajtatott és rövid időre visszavonult lakosztályába, majd fél 4 órakor autón kiment a marosparti leventepályára, ahol megtekintette a leventeversenyt. A pálya bejáratánál a kormányzó Gachal János leventeoktató, a főméltóságu asszonyt Tarnay Kornélia, az alispán leánya fogadta és üdvözölte. Mind a ketten bokrétát nyújtottak át a magas vendégeknek.

A kormányzó hosszú ideig szemlélte a versenyt, majd fél 5 órakor a vasúti állomásra hajtatott és visszautazott Budapestre.

Bethlen István gróf miniszterelnök nyilatkozata.

Bethlen István gróf miniszterelnök hivatalának elfoglalása előtt nyilatkozott az időszerű politikai kérdésekről. A miniszterelnök többek közt kijelentette, hogy azok egy részének, akik most a demokratikus jelszavak hangoztatásával akarják megbontani az ország békéjét, csupán az a céljuk, hogy a kormányt megbuktassák.

— Számítalanszor hangsúlyoztam, — mondotta a miniszterelnök — hogy a mai nehéz helyzet, amikor nemzeti létünk helyreállítása a fő probléma, amikor súlyos gazdasági és szociális bajokkal kell megküzdenünk, a legrosszabban megválasztott időpont arra, hogy a különben is mindig megrázkódtatásokkal járó reformok egyik napról a másikra és megdondolatlanul vitessenek keresztül.

— Magának a kérdésnek a lényegére vonatkozóan több ízben nyilatkoztam már. Én megszegyenítőnek tartom az országra nézve, hogy megszólaltatnak egyes külföldi férfiakat az ország közállapotáról, akik azokat alig ismerve, de itteni politikusok által félrevezetve, itélik meg a helyzetet. Ezáltal nyilatkozniak lekicsinylő módon az országról olyan formában, amely talán kulturában hátramaradt, önálló politikai irányzattal nem bíró országokban elfogadható, de egy ezeréves történelmi múlttal, politikai és parlamentáris tradíciókkal bíró országban, mint Magyarország, nemcsak elfogadhatatlan, de egyenesen megszegyenítő, ha azoknak súlyt, befolyást és értéket tulajdonítanak. Harcoljunk ki magunknak a magunk céljait egymás között, de ne avassunk bele külföldieket belpolitikai harcainkba. Ezt követeli a magyar önállóság első sorban és az az önméret, amelyet minden politikus kell, hogy nemzeti szempontból érezzen akkor, amikor közdolgokhoz hozzászól.

— Ami már most a demokratikus fejlődés lényegét illeti, több ízben hangoztattam magam is, hogy fokozatosan és rendre a közbiztonságok terén, sőt a választójog terén is ebben az irányban kell fejlődünk. Köztem és azok között tehát, akik siettetnek, nem a lényegben van különbség, hanem a tempó kérdésében.

— *Hogy titkos választójog lesz-e, az nem bétséges.* De ezt fokozatosan kell keresztül vinni és akkor, amikor ez nem járhat többet katasztrófális visszahatással parlamenti életünkre és ezen keresztül a nemzet életére. Minden reformmunkában nemcsak az a lényeges, hogy helyes-e az, amit tervezünk, hanem az is, hogyha helyes, mikor és hogyan visszük keresztül. De ez az okfejtésem csak a jóhiszeműeknek szól. Vannak rosszhiszeműek és ezek közé azokat sorolom, akik *revízió címen követelnek demokráciát*, de akiknek nem a revízió a főcél, hanem az, hogy a demokrácia címén és jelszavával politikai felfordulást idézzenek elő és a zavarosban halászhatnak. Nem kell őket megneveznem, ezeket ismerjük azokból az idők-ből, amikor a demokráciával akarták az illetők 1918-ban megmenteni az országot.

— Hiába fogja Magyarország a tankönyvekben tanított legdemokratikusabb intézményeket behozni, ha ezeknek érvényesülése mellett nem bír majd rendet tartani a maga portáján. Ez nem az elvek, ez a gyakorlati politikai megítélésnek kérdése. Az elveken és célokon — ismétlem — egyetértünk, de vindikálom magamnak azt a jogot, sőt többet mondok, *kötelességem, hogy a gyakorlati politika szemszögén keresztül látva, azt a tempót tartsam be az elvek érvényesítése terén, amelyek mellett az ország közállapotainak békéjét és nyugalomát fenntartani nem lehet.* Nem kívánom és az országra nézve a legnagyobb veszély volna, hogyha újból olyan parlament, vagy annál sokkal rosszabb parlament ülné össze, mint amilyen 1919-ben, az összeomlás és forradalmak után az általános titkos választójog alapján összeült.

— A revízió egy lassu és nehéz munkát feltételező célkitűzés. Ehhez azonban elsősorban *egységre van szükség idebent*, rendre, politikai fegyelmeltszereget a nemzetnek, türelemre és arra, hogy mindenki a pozitív alkotó munkából vegye ki a maga részét és ne higgye azt, hogy most már megérett az idő arra, hogy egymással hajbakapjunk belpolitikai kérdések felett és itt, ebben az országban újból fejetetejére állítsunk mindent.

Arra a vádra, hogy Magyarországon feudális és oligarcha kormányzás van, a miniszterelnök kijelentette, hogy ezt a vádat még senki nem próbálta megokolni. *Ő kezdettől fogva a kisgazdókkal haladt együtt, a birtokreformot gyakran a nagygazdák ellen kellett keresztülvinni és ez a kormány fogja megcsinálni a hitbizományok reformját is.* Az, hogy a magyar földbirtokosok földjét nem egyszerű rablás útján vették el, az még nem jogosít fel arra, hogy valaki is azt mondja, hogy itt feudális felfogások uralkodnak.

A Párisban folyó keleti jóvátételi konferenciáról is nyilatkozott a miniszterelnök.

— Életbevágó érdekeink dőlnek el itt, — mondotta a miniszterelnök. — Nem csekélyebbről van szó, minthogy a reparációs kérdés — amennyiben minket illet. — végleg rendeztessék és hogy Magyarország pénzügyi szuverenitását ezen rendezés révén visszanyerhesse. Mert hiszen, *amíg összes állami vagyonunk és jövedelmünk reparációs követelésre vannak elzárva, addig komoly pénzügyi szuverenitásról és hitelképességről nem lehet szó.*

Bethlen István gróf miniszterelnök egy másik nyilatkozatában gazdasági jellegű kérdésekkel foglalkozott. Az ország helyzetén generálisan egy olyan külföldi kölcson segítene, amellyel a kormány beruházási programját meg lehetne oldani. *Az ilyen kölcson főlvétele azonban csak akkor válik lehetővé, ha a reparációs problémák megszűnnek.*

Ismételte a miniszterelnök, hogy a *kivételes hatalom* végleg megszűnik, a most kezdődő parlamenti ülészak letárgyalja a sajtónovellát és az egyesületi és gyülekezési jogról szóló törvényjavaslatot.

Kérdés: Felelet:

HOL van szerencse? . . . AHOL szeretet van!
 HOL van szeretet? . . . AHOL béke van!
 HOL van béke? . . . AHOL nincs gond!
 HOL nincs gond? . . . AHOL pénz van!
 HOL van pénz? . . . AHOL osztálysorsjegy van!

Számítalanszor beigazolódott, hogy mindazoknak, akiknek osztálysorsjegyük van, joggal reménykednek és sokan nyernek, egyszerre gazdagok lesznek.

Ma már alig van ember, akinek ne volna legalább egy sorsjegy! A *havi költségvetésben* már ugy szerepel a sorsjegyért járó összeg, mint pl. az újság, fürdő, mozi, szappan stb.-re szóló kiadás.

Szegény, gazdag, kereskedő, iparos, gazda, földműves, tisztviselő vagy munkás mind résztvesznek a m. kir. osztálysorsjátékon, mert a jelenlegi gazdasági és kereseti viszonyok mellett ez célszerű, hasznos befektetés és nagyon okos dolog!

Az új sorsjáték október 26-án kezdődik és a főnyeremények 300.000 pengő, 200.000 pengő, 100.000 pengő, 50.000 pengő, 30.000 pengő, 20.000 pengő stb. stb. okvetlen ki-sorsoltatnak és készpénzben fizetnek ki. Az is köztudomású, hogy minden második sorsjegy nyer. Mert 84.000 sorsjegy közül 42.000-et, tehát a felét húzzák ki.

A hivatalos árak: egész sorsjegy 24 P, fél 12 P, negyed 6 P, nyolcad 3 P az összes főelárusítóknál, kik hivatalos játéktérlet ingyen és bérmentve küldenek.

Tehát szerencse föl! Aki mer, az nyer!

„Virágozzék örökké Róder Imre gyümölcsfája!”

A messzi, a ma nekünk nagyon messzi fekvő, nyitrai megyei Jablonica faluból ötvenegy évvel ezelőtt elindult útjára egy délece, fiatal tanító. Elhozta őt onnét a sorsa, az isteni küldetése. E férfit: **Róder Imre** volt. 1878-at irtak ekkor. Ez évben a Budapesttől alig egy óra távolságra fekvő, még I. Grassalkovich Antal herceg által 1791-ben telepített, akkor még teljesen németajku **Vecsés** községben új hazát, édes otthon talált a fiatal, agilis tanító mester.

Vecsés! Ki ne hallott volna e pestmegyei, monori járásbeli törekvő, ma már nagy kiterjedésű szép községről? És, hogy ne adódjék ma már **Vecsés** nevét nem ismerő, a történelem számára íródjék e hálás megemlékezés.

A hetvenhárom éves Róder Imre.

Fényes, lélekemelő ünnepek színhelye volt a közeli napokban Róder Imre újabb, szűkebb hazája, **Vecsés** községe. A negyven éves, 523 tagot számláló gazdakör alapításának jubileuma, a gazdaköri zászlószentelési ünnepély és mindenek kimagasló pontja: a ma már **hetvenhárom éves Róder Imre** ny. iskolazagatónak, a vecsési gazdakör megalapozójának, volt elnökének arcképlelezése, felejthetetlen emlék azok számára, akik e napot a faluban átélve, az ünnep, a hálás megemlékezés jegyében áldozhattak Róder Imrenek, a falu apostolának, a kultúra megteremtőjének, akinek munkássága maradó nyomot hagyott a község helyes irányban történt fejlődésében. Azokat a férfiakat, akik ma a község vezetői, Róder Imre tanította, ő nevelte azzá őket.

Róder nem magyar név. **Vecsés** bennszülöttjei nem magyar ajkúak. Német anyanyelvűek. És esodálatos! Ennek a német nevű tanítónak indítványára már 1882-ben a németajku **Vecsés**-ben kimondották, hogy a *németajku iskolában ezentel magyar tanítanak.*

Magyarosító munkájáért már ekkor feltűnést keltett s a kormánytól jutalmat, elismerő okiratot érdemelt. Tanítói eredményes munkássága felhívja **Csáky** Károly gróf váci püspök figyelmét. Hivatása teljesítésén kívül délutánjait, estét a népművelésnek áldozza a fiatal tanító. Magszereti a népet és a falu őt. Követik szavait. A 90-es években olvasókört létesít. Minden szabad idejét a gazdák között tölti el. Tanít, nevel, oktat, előadást tart előadás után, társadalmi, szociális, egészségügyi, gazdasági kérdésekről. Szóraokoztat is. Mesélve tanít, sakkozni is oktat. Dalárdát szervez, vonós-fúvós zenekart kelt életre. Magszerzei, még az Országos Központi Hitelszövetkezet előtt, a vecsési falusi hitelszövetkezetet, amely ma már harminchat éves. Megalapítja a községi Önkéntes Tűzoltó Testületet, a Temetkezési Egyletet, a Hangya Szövetkezetet és átalakítja az Olvasókört Gazdakörre. Mindezen intézményeknek ma is, **hetvenhárom éves** korában lelkes szellemi vezetője, elnöke, irányí-

tója, parancsnoka. Ma is szorgalmas tagja a helybeli műkedvelő zenekarnak.

Kilenc gyermeket nevelt. Mind-mind a maga erejéből. Tanította őket oly szellemben, oly érzésben, amelyben ő élt, akire ma büszke a falu minden tagja, szegény vagy ur, zsellér vagy birtokos, iparos vagy kereskedő, vasutas vagy más hivatalnok.

Családtagjal egy részének elvesztése, szeretett feleségének, majd fiatal, alig egy éves asszony-leányának, továbbá gépészmérnök fiának elhunytja mély nyomokat hagyott Róder Imre szívében. Hite, vallásossága azonban, majd az ujabban bővült, tágabbra nyílt, megszaporodott családjának forró szeretete, boldogsága, megértése lüktető erőt kölcsönöz a sorstól tépázott falu nagyjának. **Róder** Mariska, férje **Boross Imre**, vecsési községi főjegyző, mint veje, **Róder** Pál csongrádi reálgimnázium igazgató, mint Csongrád város egyik jeles vezető tagja, **Róder** Margit vecsési hitelszövetkezeti könyvelő, **Róder** Irén, a budapesti Veres Pálné gimnáziumi tanárnő, férje, vitéz **László** János dr. kereskedelmi miniszteri titkár, mint vő, **Róder** Béda dr., az Országos Társadalombiztosító Intézet orvosa, mint fiu és a jövődö unokák! Óh, csak ezekben él ma már tovább Róder Imre, egy szép öreg, boldog korban az ő hetvenhárom esztendejével.

Róder Imrét nagy érdemei elismerésül **Vecsés** község képviselőtestülete, 1928. évi június hó 25-én tartott rendkívüli közgyűlésén ötven éves közszolgálatban szerzett és maradó munkájának megörökítésül a *község diszpolgárává* választotta és azt az utcát, ahol ma ez érdemekben megőszült tisztos férfi lakik: **Róder Imre-utának** nevezte el **Vecsés** község hálás közönsége. *Polgári embernél kell-e ennél nagyobb megtiszteltetés?*

Teichter Antal, izig-vérig magyar, magyarul gyönyörűen beszélő, németajku, jelenlegi gazdaköri elnököt is Róder Imre tanította ezelőtt harminchat éve az iskola padjai között. Ez a derék **Teichter** Antal ékes magyar nyelven köszöntötte a gazdaköri jubiláris diszpolgárára egykori „*schulmeisterét*”. **Teichter** szerint: *„Vecsés község németajku népe, ez az egyszerű gazda- és iparostársadalom is tud hálás lenni azokkal szemben, akik az ő érdekeik szolgálatában önzetlenül dolgoztak és érdemeket szereztek.”*

A vecsésiek a gazdakör fennállását zászlójuk felszentelésével és Róder Imre arcképének leplezésével ünnepelezték.

Aki az ünnepségen részt vett, annak szeme nem maradt könny nélkül. Száz és száz szív dobogott, ezer és ezer könny csobogott. Magam is úgy voltam.

„**Virágozzék örökké Róder Imre gyümölcsfája!**” E jelmonddal ütöttem be az emlékszeget annak a gazdaköri díszes zászlónak rudjába, amely gazdakör Róder Imre gyümölcsfája volt, amit úgy szeretett, úgy ápolott és amiért érdemes volt hetvenhárom évet Isten kegyelméből eltölteni.

Fényes vecsési gazdaköri zászló, hirdesd az ígét, légy fákllya és világíts tovább!

Te pedig, Imre bácsi, élj még soká, igen soká, hogy láthassad magad ültette gyümölcsfad sok virágát, érezd annak illatát és gyönyörködj szeretett családod körében még sokáig gyümölcsfad évről-évre többet hozó termésében, áldásában.

*

E mai korban, e nehéz és súlyos időkben ily ünnepek oly ritkán fordulnak elő. A hála és megemlékezés e ritka jubileumára eljött **Aporasztó** Tivadar, Pestvármegye Gazdasági Egyesületének alelnöke, alispán, **Frühwirth** Mátyás, **Fitz** Artur dr. országgyűlési képviselő, **Kopa** Károly, Monor járás főszolgabírája, **Klászok** Ödön gazdasági felügyelő, **Monor**, **Üllő**, **Ecsér**, **Rákospalota**, **Soroksár**, **Irsa**, **Maglód** községek, a helybeli testületek, hatóságok, egyesületek kiküldöttjei többszázán és **Róder**-család minden tagja.

Az ünnepi szentmise **Fehér** János vecsési esperes, pápai kamarás mondotta, a zászlóanyai tisztet **Frühwirth** Mátyás képviselő felesége töltötte be.

Emlékezetes és utmutató maradjon mindenki számára a vecsési nagy ünnep és virágozzék Róder Imre gyümölcsfája!

Zsivánovits Béla

Pestvármegye gazdasági egyesületének titkára.

A keszthelyi háztartási tanfolyam.

(Képekkel.)

A földművelésügyi minisztérium — mint ismeretes — háztartási (gazdasági) vándortanfolyamokat rendez a vidéki városokban, hogy a tízenöt éven felüli leányokat a háztartási teendőkben gyakorlati és elméleti uton kiképezze. A háború óta az idén rendeztek először ilyen tanfolyamokat, főként a főzés és a kézimunka tanítására törekedve. *Kisújszálláson, Hajtubószörmenyben, Mátészalkán, Nagykőrösön, Hajdudorogon* működnek már sikerrel e tanfolyamok, most *Keszthelyen*, majd *Szarvason* és *Szombathelyen* nevelik egészséges szellemben házimunkára a leánykákat. Ez az intézmény a földművelésügyi minisztérium fennhatósága alá tartozik és a tanfolyamok *Szigethy Varga* László gazdasági főtanácsos, a földművelésügyi minisztériumba beosztott földmivésiskolai igazgató irányításával működnek. A tanfolyamok előkészítését és felügyeletét a helyi négyelet vagy ha ilyen nem volna, öttagu bizottság végzi. Gazdasági tanárnő vezeti a tanfolyamot, amelyre nemcsak a középosztály, hanem a társadalom minden rétegének, így természetesen a kisgazdasóknak is leányait veszik fel. A növendékek gyakorlati uton tanulják a *főzést, mosást, vasalást* és az *összes háztartási teendőt*, valamint a *fehérneműszabást és varrást*. Egészséges szellem, vidámság, derűs életkedv aranyozza be a hathetes tanfolyam harmadik tanítási napját. Három csoportba osztják a növendékeket, akik egyszerű ruhákba öltözve, főző-, mosó- és varrósoporként dolgoznak. Amíg az egyik csoport a gazdasági tanárnő felügyeletével főz, a másik mos vagy kézimunkát végez, a harmadik csoport a kisegítő tanárnő vezetésével varr vagy ruhát javít. A csoportok háromnaponként váltják egymást a munkában. A leánykák olcsó és izletes, a polgári háztartás számára megfelelő ételek elkészítését tanulják nagy kedvvel, mindennap háromfogásos, egyszerű ebédet főznek a heti étlap szerint, de megtanulják a finomabb tészták és sütemények készítését is. Az elméleti oktatás tárgyai: a *háztartástan, egészségügy, gyermekápolás, neveléstan, kertészet, tejgazdaság, baromfitenyésztés, sertéshizlalás*. Nyilvános vizsga után bizonyítványt kapnak a tanfolyam növendékei.

Képeink a keszthelyi tanfolyamról készültek, melyet *Wolter Sarolta* m. kir. gazdasági tanárnő vezet. Az oktatás munkáját megosztja vele *Rühl Jolán* beosztott tanárnő.

A magasabb tavaszi buza-árak valószínűek.

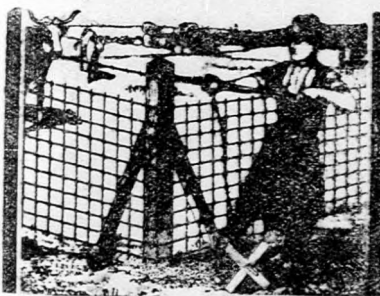
A buza áralakulása foglalkoztatja, mondhatni, az egész világ gazdasági köreit. Az északamerikai farmerek az árak javulásával számolnak és a *mai világgiazi áron nem hajlandók értékesíteni*. Mr. *Leege*, a Farmuszövetség elnöke, támogatja a farmereket a buza viszatartásában és az ár-helyzet javulását jósolja. Legutóbbi nyilatkozatában például övja a gazdákat attól, hogy gabonájukat áron alul

A keszthelyi gazdasági akadémia,

melyet most új emelet ráépítésével bővítettek.

Kifünő olcsó kerítés

HAIDEKKER-HUNGÁRIA
FONAL
HAIDEKKER SÁNDOR
Ingyen árjegyzék!
Budapest,
Ulloi-ut 48. 27.

hozzák piacra s figyelmezteti őket, hogy a farmtörvény lehetővé teszi számukra, hogy olcsó kamatozású kölcsönrel kivárják a jó értékesítés időpontját. Ugyancsak az árak javulására számítanak a *kanadai gazdák*, ahol a Pool vezetősége igyekszik megakadályozni az áron alul való értékesítést. Szakkörök ezeket a törekvéseket reálisnak látják. A magyar Mezőgazdasági Exportintézet legújabb jelentésében ezzel összefüggésben megvizsgálva a készleteknek a szükséglethez való arányát, arra a megállapításra jut, hogy a tavalyi maradékkészletek is számítva, a *világtermés éppen fedezi a szükségletet*. A piactechnikai helyzetet elemezve pedig leszögezi, hogy az amerikai elmondolást Európa belső forgalmában komoly veszedelem nem fenyegeti. A *nagyobb tavaszi árak tehát valószínűek*. Egyelőre azonban folytatódik az állóharc a buzaárak körül és fordulatot csak a meginduló fedező vásárlások hozhatnak. Ennek a harcnak az elszántságát jellemzi, hogy a látható készletek folyton szaporodnak. Jelenleg ezek a készletek 126.1 millió mázsát tesznek a tavalyi 86.2 millió és az 1927-es 64.5 millió mázsával szemben.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A miniszterelnök átvette hivatala vezetését.

Bethlen István gróf miniszterelnök október hó 2-án, szerdán délben Budapestre érkezett. Megérkezése után nyomban fogadta *Darányi* Kálmán és bárchízi *Bárczy* István államtitkárokat, délután pedig *Vass* József helyettes miniszterelnökkel tanácskozott.

Bethlen István gróf másnap, csütörtökön délelőtt tíz órákor több, mint egy óráig tanácskozott *Bud* János kereskedelmi miniszterrel, majd pedig *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter jelent meg nála. A déli órákban *Mayer* János földművelésügyi miniszter jelent meg a miniszterelnöknel hosszabb tanácskozásra.

A görög miniszterelnök Budapesten.

Venizelosz görög miniszterelnök feleségével, október hó 4-én, pénteken délelőtt a fővárosba érkezett. A pályaudvaron fogadására megjelent *Walkó* Lajos külügyminiszter, bárchízi *Bárczy* István miniszterelnökségi államtitkár, *Moldorányi* Sándor athéni m. kir. ügyvivő és felesége, *Hertlendy* Andor követségi titkár és a görög követség tagjai. *Venizelosz* miniszterelnököt előbb *Walkó* Lajos külügyminiszter, majd bárchízi *Bárczy* István miniszterelnökségi államtitkár üdvözölte francia nyelv-

Venizelosz görög miniszterelnök.

ven, és az üdvözlések után a magyar külügyminiszter bemutatta a görög miniszterelnöknek a fogadására megjelent urakat. Ezután a görög kormányelnök a Ritz-szállóban levő lakosztályára hajtott, majd délelőtt 11 órakor megjelent és látogatást tett Bethlen István gróf miniszterelnöknél, akivel egyórási beható eszmecsere folytatótt. Venizelosz ezután félórás látogatást tett Walkó Lajos külügyminiszternél is, aki különben Venizelosz tiszteletére délután fél kettőkor reggelit adott.

Bethlen István gróf miniszterelnök és felesége este fél kilenc órakor a miniszterelnöki palotában a görög miniszterelnök tiszteletére ebédet adtak, amelyen a kormány tagjai és a diplomáciai testület vezetői feleségeikkel vettek részt.

Horthy Miklós kormányzó és neje október 5-én délután fél kettő órakor villásreggelit adtak a görög miniszterelnök tiszteletére. Venizelosz az éjjeli órákban elhagyta a magyar fővárost és Belgrádba utazott.

A vármegyei választások.

A kiszagdaképviselő nemrégiben megbízták Szabó Sándort, az Egységspárt alelnökét, hogy lépjen érintkezésbe Scitovszky Béla belügyminiszterrel és tudja meg tőle, mikorra tüzi ki a megyei választások idejét. A belügyminiszter a kiszagdaképviselőket október hó 2-án, szerdán este tájékoztatta a vármegyei választásokkal kapcsolatos intézkedések ügyében. A megbeszélések során szóba került a most, szeptember 29-én kiadott belügyminiszteri rendelet, amely sok tekintetben hozzájárult ahhoz, hogy a választásokkal kapcsolatosan felmerült félreértések megszűnjenek. A felszólalók ismertették ezután azokat a módszereket, amelyeknek alapján egyes vármegyékben a jelöléseket már megejtették. Az elmondottak alapján az a felfogás alakult ki, hogy vidékenként jelölő gyűléseket hívnak össze, amelyekben javasolják az egységes választási listát. Kifejezésre jutott az a gondolat, hogy nem akarják az országos párt képét ráhuzni az egyes választásokra, hanem mindig a helyi érdekek szem előtt tartásával kívánják a választóközönség kívánalmait érvényre juttatni.

Scitovszky Béla dr. belügyminiszter megállapította a törvényhatósági bizottságok újjalakításának időpontját. Elrendelte, hogy a legtöbb adófizetők közül választandó tagokat október 18-án, az összes választók közül választandó tagokat pedig október 27-én válasszák meg. Azokat, akik érdekképviselet címén lesznek a törvény-

hatósági bizottság tagjai, az összes választók közül törént választás megtartása után, de legkésőbb november 10-ig bezáróan kell megválasztani. Ugyanez időpontig köteles a törvényhatóság első tisztségviselője megállapítani azt, hogy a vallásfelekezeti képviselők címén kik lesznek a törvényhatósági bizottság tagjai. A törvényhatósági bizottság alakuló közgyűlését legkésőbb november 20-ig össze kell hívni. Az általános tisztújítást az alakuló közgyűlés megtartása után haladéktalanul, de legkésőbb december 20-ig meg kell tartani.

A dorozsmai választás ügye.

Madarassy Gábor képviselő elhunyt alkalmából megüresedett kiskundorozsmai kerület mandátumának sorsa nem sokára eldől. Értesülésünk szerint a kerületben Steuer György dr. ny. államtitkár, a földmunkásszövetkezetek kormánybiztosa lép fel egységspárti programmal.

A termésértékesítés kérdése.

A földmívelésügyi minisztériumban október hó 3-án a mezőgazdasági termelés és értékesítés ügyében, a gazdatársadalom képviselőinek bevonásával Mayer János földmívelésügyi miniszter, majd később Bud János mezőgazdasági miniszter elnöklésével értekezletet tartottak. Az értekezletnek célja egyrészt az volt, hogy a földmívelésügyi miniszter összefoglalóan ismertethesse mindazokat az intézkedéseket, amelyeket a termelés és értékesítés előmozdítása érdekében már végrehajtott és foganatosítani kíván, másrészt az, hogy módot nyújtson a mezőgazdasági érdekképviseletek vezetőinek arra, hogy közvetlenül előadhassák tapasztalataikat a tett intézkedések hatásáról és előterjeszthessék azokat a javaslatokat, melyeknek végrehajtását az ügyek további előbbrevitele céljából szükségesnek tartják.

A gazdatársadalom képviselői részéről az értekezleten több nagyon értékes felszólalás hangzott el, amelyeknek során ismertették álláspontjukat és előadták javaslatukat. Ezeket a javaslatokat a kormány tüzetes megfontolás tárgyává fogja tenni.

Az értekezleten a földmívelésügyi és közgazdasági miniszteren kívül résztvett Hadik János gróf, továbbá a pénzügyminisztérium képviselőjében Szabóky Alajos államtitkár, a földmívelésügyi minisztérium részéről Prómay György báró államtitkár, Mayer Károly államtitkár, Barcza h. államtitkár és Holzwarth Ferenc min. tanácsos, az érdekeltségek részéről Somssich László gróf, az OMGE elnöke, Mutschenbacher Emil, az OMGE igazgatója, Khuen-Héderváry Károly gróf a mezőgazdasági kamarák képviselőjében, továbbá Koós Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója és Marschall Ferenc, a kamara h. igazgatója, Schandl Károly, az OKH vezérigazgatója, a Mezőgazdasági Terményforgalmi Iroda részéről Staub Elemér államtitkár és Fodor István, továbbá az országgyűlési képviselők közül Ivády Béla és Csizmadia András.

KÖMÜVESEK ÉS ÁCSOK FIGYELMÉBE!

Államérvényes kömüves és ácsmesteri vizsgákra biztos sikerrel felelősség mellett készítünk elő már 25 óta fennálló magániskolánkban.

DR. SOPRONI GÉZA ÉS FERENC

Telefon: József 408-98. Budapest, Tüzoltó-utca 45. szám
Érdeklődni lehet bármikor. Van külön esti tanfolyam is.

33 év óta a világot uraló eredeti angol
**THE-CHAMPION ÉS ROYAL
STAR KERÉKPÁROKAT**

havi 16 és 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket: lánc, pedál, nyeregket stb. nagybani gyári árban. Külső gumik 6.50 P-től, belsők 2.10 pengőtől.

LÁNG JAKAB ÉS FIA korékpárnagykereskedők.

BUDAPEST VIII., JÓZSEF-KÖRUT 41. SZ.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen.

Alapítva 1869

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Stresemann német külügyminiszter meghalt.

Október hó 3-án, csütörtökön hajnalban meghalt *Stresemann* német birodalmi külügyminiszter, volt kancellár, a háboru utáni Németország politikai életének egyik legkimagaslóbb alakja, akinek *oroszlánrésze volt a német nemzeti megújulás munkájában*. Erejének teljében, ötvenéves korában érte utól a halál, mielőtt még elérte volna hat év óta szívósan és következetesen folytatott békepolitikájának befejezését, a Rajnavidék felszabadítását és a német jóvátétel végleges rendezésével a német nemzet hatalmas erőinek további új és hatalmas célok érdekében való csoportosítását. Németország egyik legnagyobb embere volt Stresemann, akit a *munka és a kötelességtudás halottjaként* gyászol a német birodalom, amelyet az Ég talán éppen a legválságosabb, sorsdöntő időkben fosztott meg egyik legnagyobb fiától.

Stresemann német külügyminiszter.

Stresemann nem a háboru utáni idők vetették a politikai élet forgatagába. Már annakelőtte és a háboruban is igen jelentős szerepet játszott a német belpolitikában. De Stresemann mégis a háboru utáni idők állították a német nemzet élére és bizonyos, hogy a háboru befejezése óta senki sem tett nagyobb és értékesebb szolgálatokat a német nemzetnek, mint ő.

Mikor hat évvel ezelőtt birodalmi kancellárrá nevezték ki, a Ruhr-vidéki hatalmas munkássztrájk elsimitása volt az első jelentős ténykedése és jöttek egymásután politikai munkálkodásának a német nemzet életére annyi kiható álmomái: a *Dawes-tervezet*, a *locarnói-szerződés*, a *genfi népszövetségi közgyűlések*, a *Kellogg-paktum*, a *leszerelés* és a *kisebbség kérdéseiben* elért eredményei, utoljára pedig a *hágai konferencia*, amely bizonyossá tette a német jóvátétel végleges rendezését, a tíz év óta megszállott Rajnavidék kiürítését és vele együtt azt a német megújodást, amely az így megtisztított légkörben most már hatalmas lépésekkel haladt előbbre. Stresemann halálának híre mélységes részvétet és megdöbbenést keltett nemcsak hazájában, de a világ valamennyi nemzeténél. A német birodalmi gyűlés egyik ülését Stresemann emlékének szentelte. Miniszteri székét fekete gyászfátyollal borították be, a *székre virágcsokrot helyeztek, képviselői helyére pedig fehér krizantémcsokor került. Esser* alelnök, majd Müller birodalmi kancellár megindultan szép szavakkal méltatták az elhunyt emlékét és munkáját.

A magyar kormány részéről *Walkó* Lajos dr. külügyminiszter felkereste *Schoen* budapesti német követet, aki előtt kifejezte a haláleset alkalmából a magyar kormány részvétét. *Bethlen* István gróf miniszterelnök *Müller* német birodalmi kancellárnak, *Walkó* Lajos külügyminiszter pedig *Stresemann özvegyének* küldött részvétáviratot.

Németország nagy halottját, a korcsmáros fiát, óriási részvét és gyászpompá mellett temették el Berlinben, október hó 6-án, vasárnap. A német nép sohasem fogja elfeledni egyik legnagyobb államférfiát, akinek korai halálát a kötelességteljesítés és a túlfeszített munka okozta. Évek óta nagybeteg volt, orvosai mindent elkövettek, hogy pihenésre késztessek, de Stresemann nem akart pihenni addig, míg nagy munkáját be nem fejezte. Ebben azonban megakadályozta a kegyetlen vézget.

Felemelik a magyar jóvátételt?

A keleti jóvátétel kérdésével foglalkozó párisi bizottság október 1-én, kedden délután fél 4 órakor ülést tartott a jóvátételi bizottság székhelyén. *Korányi* Frigyes báró magyar megbízott ismertette Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetét. A magyar bizottság rövidesen emlékiratot fog eljuttatni a bizottsághoz.

A *Times* című tekintélyes angol lap párisi levelezője az elmúlt héten foglalkozott a keleti jóvátételekkel és megállapítja, hogy Magyarország ebben a tekintetben nagyon sajtóságos helyzetben van. *Ugy látszik, a bizottság vele szemben arra az álláspontra helyezkedik, hogy jóvátételi kötelezettségeit fel kell emelni, mert különben a keleti jóvátételek kérdését nem lehet megoldani.*

A levelező ezután részletesen ismerteti a magyar álláspontot és kiemeli, hogy az államháztartás egyensúlyban tartása és az összes fizetési kötelezettségek teljesítése ugy is súlyos feladat és hogy Magyarországnak gazdasági erejét elsősorban saját közigazdasága fejlesztésére kell fordítania. A levelező hozzát teszi, hogy a *jóvátételi tartozások felemelésének puszta híre erősen lehangoló hatást gyakorolt az országra, amelyet a magas adók, a külföldi tőke drágasága és a kiviteli nehézségek súlyosan terhelnek.*

A fentieknek hivatalos formában való megerősítése még nem érkezett meg.

Szovjet-erőszakoskodás Párisban.

Kinos eset játszódott le az elmúlt héten a párisi szovjetnagykövetség palotájában. Az orosz cseka (titkos rendőrség) egyik megbízottja felhívta *Dessedovszky* követéségi tanácsost, hogy utazzék haladékatlanul Moszkvába és mikor ezt a tanácsos megtagadta, a megbízott utasítására a *portások nem engedték ki, sőt lelövésse fenyegették.* A tanácsos a kertfalon keresztül menekült el és egyenesen a rendőrségre sietett, amelynek közbelépésére azután kiengedték az épületből feleségét és gyermekét is.

Szüllő Géza dr. beszéde.

A megszállott felvidéki *Deáki* község hősi halottainak emlékművét vasárnap leplezték le. Az ünnepi beszédet *Szüllő* Géza, cseh parlamenti képviselő tartotta, aki többek között a következőket mondotta:

— Semmiféle áldozat a világon nem hiábavaló. A kiontott vérdídotz hirdetni fogja a magyar fajnak az ősi földhöz és házi tüzhelyhez való ragaszkodó szeretetét. A kiontott vér emléke áldozatos munkára hívja fel azokat, akik erős hittel harcolnak az élő nemzet jogaiért, harcolnak az igazságtalanságok ellen, hirdetve idebenn és a külföld előtt ezzel a néppel történt nagy igazságtalanságot és minden törvényes eszközzel küzdenek az igazságtalanság jóvátételéért.

Szerbia, Horvátország és Szlovénország helyett: Délszláv királyság.

A szerb hivatalos lap két új törvényt közöl, amelyeket rendkívül nagyfontosságúnak tartanak a szerb diktatura történetében. Az egyik szerint az *S. H. S. királyság* új neve: „*Délszláv királyság*“, a másik törvény pedig az

országot kilenc új bántásra osztja fel. A törvények egységes nemzetnek nyilvánítják a szerb-horvát és szlovén népeket és a bánokat igen nagy, majdnem miniszteri hatáskörrel látják el. Belgrádban azt hiszik, hogy most már az új alkotmány rövid időn belül megszületik.

Merénylet a román belügyminiszter ellen.

Október hó 5-én délután a bukaresti román belügyminisztérium épülete mellett elrejtőzött egy Moldenberg nevű jassy magánhivatalnok. Vajda-Vojvoda Sándor oláh belügyminiszter pontban fél négykor lépett ki a belügyminisztérium kapuján, ebben a pillanatban Moldenberg revolverrel rálőtt az autójába siető Vajda-Vojvoda miniszterre. A golyó azonban lepattant az autó ablakáról. A merénylet után a tömeg Moldenbergre vetette magát és agyon akarta verni. A rendőrség megemelte a merénylőt. Moldenberg a rendőrségen azt vallotta, hogy a lupényi bányászvízvezetést akarta megbosszulni, mert annak oka a belügyminiszter volt. Moldenberget letartóztatták.

Apponyi Albert gróf előadása Párisban.

Apponyi Albert gróf október hó 5-én a párisi nemzetközi fősokolán nagyszabású előadást tartott „Magyarország nemzetközi helyzete” címmel. Az üléstermet előkelő közönség töltötte meg, amelynek soraiban a francia politikai és társadalmi élet számos kiválósága jelen volt. Apponyi Albert gróf először Magyarország történetét és a magyar jog fejlődését ismertette előadásában, majd megállapította, hogy Magyarország nemzetközi jogi helyzete történelmének egyik korszakában sem állott távolabb a függetlenség és az állami önállóság eszméjétől, mint ma. A törvénytelen beavatkozásokat Magyarországgal szemben törvényes formákba öltöztették és alkotó részeivé váltak annak a külön nemzetközi jognak, amelyet Magyarországra rákényszerítettek. A trianoni szerződés és a népszövetségi egyezségokmány azonban csak átmeneti rendszabályként tünteti fel Magyarország katonai alárendeltségét. Becsületbeli kötelessége a nagyhatalmaknak, hogy az általános fegyverkezést csökkentsék és ily módon a bennünket sújtó legbántóbb és legmegalázóbb egyenlőtlenséget megszüntessék. A jóvátétel kérdésének is el kell tűnnie egy napon, valamint a pénzügyi ellenőrzésnek, amely sérti állami önállóságunkat.

Apponyi Albert gróf előadását az előkelő francia közönség nagy figyelemmel hallgatta és befejezésül hosszas tapsal jutalmazta. Itt említjük meg, hogy Apponyi Albert gróf hosszabb látogatást tett Briand miniszterelnöknel.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Az évelő takarmánynövények őszi ápolása és ennek eredménye.

Mindegyre újra és újra hangoztatjuk, hogy az évelő takarmánynövények, a rétek, a lucernások, a lóherések, stb. egymagukban is biztosítják állatállományunk téli szalastakarmány-szükségletét, ha talajukban bőségesen áll rendelkezésre táplálóanyag, mert a széna kaszálásáig vízben nem lehet hiány, hiszen ősszel, télen, kora tavaszra mindig van annyi csapadék, amennyi még tavaszi szárazság esetén is bőven biztosítja a növényzet vízsükségletét az első kaszálásig. A gyönge széna-kaszálásnak csak egyetlen oka van, az, hogy nincs a talajban elegendő táplálóanyag.

És mégis, vajmi kevés gazdának jut eszébe, hogy réteket, lucernásait ápolja, holott különösen ez utóbbinak, ha jól ápolta, ha a talajukban állandóan elegendő mennyi-

szerű növényi táplálóanyag van, dus hozammal fizetik meg e kis fáradságot.

Azt is tudnunk kell azonban, hogy a lucerna az a növény, amely a legtöbb meszet veszi ki a talajból s ha nem áll a talajban bőségesen mész rendelkezésére, akkor jó terméseket egyáltalán nem adhat s ez az egyik legfontosabb oka annak, hogy ma már az országban látható lucernások legnagyobb része silány, kis terméseket ad, mert talajaink mésztartalma különösen az utóbbi évtizedekben nagyon is megapadt. Ha a lucernáson egyik évben 10 mm. meszet, a másik évben 150 kg. szuperfoszfátot szórunk ki, akkor még száraz nyáron is az első kaszálások olyan bőségesek lesznek, amelyek fedezni fogják téli takarmányszükségletünket és pedig a legkitünőbb minőségű takarmánnyal, mert magas fehérjetartalmánál fogva a lucerna-széna mindenféle növendékállatnak, meg a tejelőteheneknek is nélkülözhetetlen takarmánya.

A takarmányrépa magtermesztése.

Irta: Villax Ödön.

Nagyban takarmányrépát csak akkor termeljünk, ha a mag értékesítési lehetősége megvan. Saját használatunkra azonban mindig termelhetünk, annál is inkább, mert házilag szakszerűen termesztett takarmányrépa magja gyakran sokkal értékesebb lehet, mint a kiskereskedőtől származó. De minek adjunk azért is pénzt, mikor nem muszáj. Azt a magmennyiséget, amennyi akár egy középirtokosnak is kell, könnyen megtermelhetjük.

A magtermesztésre az anyarépakat most ősszel a szedéskor válogatjuk ki. A kiválogatás történhetik a szedés előtt, vagy a szedéssel kapcsolatosan.

Ha a kiválogatás szedés előtt történik, akkor olyan répákat válogassunk ki, amelyeknek levélzete kevés és szétterülő. Kevés levele rendszerint a nagyobb testű repának van. Széjjelterülő levélzetből pedig a répa érettségére következtethetünk.

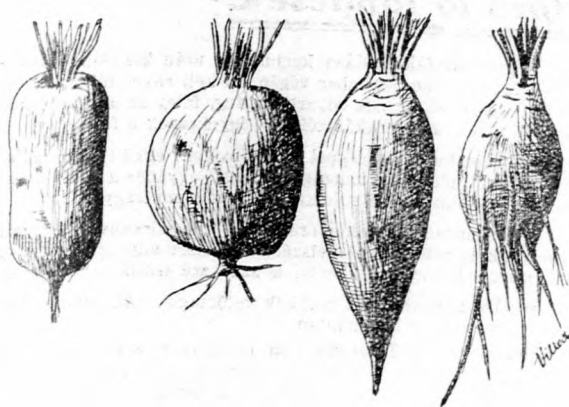
Akár szedés előtt, akár a szedéssel kapcsolatosan történik az anyarépa válogatása, minden egyes répát gyökérzetre külön-külön felül kell bírálni. Magtermesztésre csak az olyan alaku répákat hagyjunk meg, amilyen alak a termelt repafajtának leginkább megfelel. Az eckendorfi répából tehát a hengeres testűeket válogatjuk ki. Ezeknél ügyeljünk arra is, hogy a repának egyharmada-fele a földből kiálljon, mert ezt a fajtát ez is jellemzi. Az olajbogyó alaku répából, mint amilyen a *substantia*, *óvári*, stb., a hosszú, hengeres, végén hegyesedő — de nem túl-hosszu, vékony — gyökereket szedjük ki. Az *obendorfi*, *leutovitz* fajtáknál a lehető gömbalakúságot nézzük, stb.

Az alak után a színt vizsgáljuk. A kiskereskedésben vásárolt répák rendszerint nem teljesen fajtiszták, azok között nemcsak alakban, de színben is van különbség. A kiválogatásnál vagy csak fehéret, vagy sárgát, vagy pedig csak vörösszínűt válogassunk ki.

Tekintet nélkül a fajtára, ügyeljünk a kiválasztásnál arra is, hogy a répa a földből egy kissé mindig kiálljon. Az ilyen répákat könnyű kiszedni. Mélyen a földben levők, vagy olyanok, melyek a földből nehezen jönnek ki, vagy a végükkel a földre is szakadnak, magrépának nem alkalmasak. A takarmányrépánál a nagytömeg a fontos, ezért magrépának a fajtát jellemző lehető legnagyobb testű gyökereket válogassunk ki. A kiválogatott répák megemelve elég súlyosak is legyenek. A súlyossággal a répa ürességét ellenőrizhetjük. A könnyebb, üregecs testű répa magtermesztésre alkalmatlan. Ágas-bogas, szétágazó gyökerű répa utódaiban is ilyen lesz.

Gyakori, hogy a répa fején több levélkorona nő. A kiválasztásnál az ilyen töveket lehetőleg mellőzzük, mert az egy levélkoronával bíró repán sokkal erősebb a mag-szár és fejlettebbek a magvak.

A kiválasztott répákról a levélzetet vagy lecsavarjuk,

Jobbról-balra: Eckendorfi, Oberndorfi, Substancia takarmány-repa. Erősen elágazó gyökerű, magtermesztésre alkalmatlan répa.

vagy 3—4 cm. magasságban levágjuk oly módon, hogy a vastagabb száruk között fejlődő szivlevelék érintetlenül maradjanak. A lecsonkozott, de egyébként teljesen sértetlen magrépát — ha van fagymentes, száraz pincénk — pincébe is rakhatjuk, de prizmába is. Akár pincébe, akár prizmába rakjuk a répát, arra mindig ügyeljünk, hogy egyrészt a kiválasztás után a répát mindjárt elrakjuk, másrészt, hogy a télire elrakás közben az anyarépák meg ne sérüljenek.

Tavasszal, április hó tájékán a magrépát kiszedjük és csak a jól áttelelt, egészséges gyökereket ültetjük el. Az ültetés 80—100 cm.-es négyzetes kötésben történhetik. Az elültetés ásóval történik olyan mélyre, hogy a földből a répa egyáltalán ne álljon ki. Ajánlatos még a sziklevelekre is csekély földdel huznunk, nehogy azt a nyulak lerágják. Egy helyen csak egyfajta anyarépát termesszünk.

A magrépát legjobb a major közelében, vagy házikertben elültetni. Jóerőben lévő, szükség szerint friss istállótrágyás földet kíván. A talajt alája összel kell jó mélyen megszántani vagy megásni. A műtrágyák közül a leghálásabb a *szuperfoszfát* iránt, kat. holdankint 150—200 kg. mennyiségben. Ha kevesebb magrépát, házikertben, mint házagpótló vagy közötte veteményt termelünk, akkor jó a szuperfoszfátnak fészkenként történő alkalmazása. Ebben az esetben az ültetékora a lyukból kikerült földet egy pupozott kávéskanálnyi szuperfoszfáttal keverjük össze és az így megtrágyázott földet tömködjük a repagyökér köré.

Az ápolási munkálatok szükségszerűen kapálásból, karózásból és kötözésből állanak.

Az aratás részletekben történik. Legelőször az alsó hajtások magja érik meg, majd fokozatosan halad az érés felfelé. Az érett magvak szedését az érés sorrendjében gyerekek végezhetik. A hüvelyk- és mutatóujjal megfogják az érett magszár alsó részét és végighúzzák a száron a kezüket, úgy, hogy a szárról könnyen lejöjő magvakat a kezükben felfogják. A legértékesebbek az alsó száron korábban fejlett magvak. A felső szárnak gyakran még éretlen magvai a szár levágásakor jól utána érnek.

A nagyban való termesztés is nagyjából az elmondottak szerint történik. Nagyban azonban anyarépát, helyesebben dugványrépát külön termelünk. Ilyenkor a magot cséplőgéppel verjük ki. A dobot valamivel tágabbra kell állítani.

A „Dasárnep” szerkesztősége:
IX., Üllői-út 1. szám.

A „Dasárnep” kiadóhivatala:
VIII., József-körút 5. szám.

Milyen tényezők befolyásolhatják a méz minőségét?

Irta: Kádár Lajos.

Legutóbbi írásom óta sok idő telt el. Azóta már kipergetve van a méz, vagy talán már a mézkereskedők kirakataiban diszlik az. Megteltek a bödönök e drága anyaggal, mely élelem-orvosság, tápszer-nyalánkság, csemege és édesítő egy személyben. Élelem, minőt csak a görög és a római mithológia istenei ettek; orvosság, mely édes; tápszer, mely egyaránt fejleszti a csontokat, izomzatot, agyrendszert, tisztítja a vért, biztosítja az emésztést; nyalánkság, mely után a legkényesebb inyene is csettint a nyelvével; csemege, mely felülmul minden gyümölcsöt és izesítő, milyen csak nektár lehet. S ha még hozzászámítjuk, hogy az ügyes háziasszony ezerféleképpen felhasználhatja s ekként háztartási kiadásainkat csökkent: valóban méltó a méhész öröme a telt bödönök láttára.

A méhész munkája azonban a keretek kipergetésével még nem ért véget. A mézet továbbra is kezelni kell, mert csak úgy kapunk *teljesen érett* mézet, mely azután dacol a romlandósággal, idővel, külső behatásokkal.

A méz kezelése tulajdonképpen ott kezdődik, midőn a természet létrehozta a különböző virágfajták kelyhét s megtölti azt édes, hig folyadékkal. Szerep jut aztán a nap melegének, a légköri lecsapódásoknak, a virágfajtáknak, az időjárásnak és a talajviztermelő tulajdonságának is.

Befolyásolják a méz milyenségét továbbá az éghajlati viszonyok, mert tapasztalataink szerint a növényfajok fejlődése s termékeinek minősége más és más éghajlati viszonyok mellett igen különböző. Így van ez a méznél is, mert ha valamely éghajlat alatt tökéletesen kifejlődött a virág, az abban képződő nektár valószínűleg kiválóbb tulajdonságokat fog tartalmazni, mint az életfeltételeivel homlokegyenest ellenkező éghajlat alatt sínylődő virágok nektára... Szibériában is éreztem én a vadrózsának valamelyes illatát, de milyen eltörpülő paránya az a mi vadrózsánk kábitó illatának. A mi pipacsunk haragos vörös színe a Bajkálon túl már sárgásfehérré halványodik az éghajlati viszonyok hatása alatt.

Az éghajlati viszonyok ezen hatása tehát kiterjed a méz minőségére is, mert a méz azon nektárból érik ki, melyet az illető virág termel életműködése közben a napfény behatása alatt. A nektár ugyanis a virágok kelyhében még csak erősen hígított cukoroldat, keverve bizonyos, igen bonyolult vegyi összetételű anyagokkal, melyek együttesen a nektár ízét, aromáját adják.

A nektár felszívása után már a méhek felelősek a méz további fejlődéséért, mert a kaptárban való keverést egyedül ők látják el. A nektár a méhek mézgyomorában megy át először a legnagyobb vegyi átalakulásra. A mézgyomorban, illetőleg a tor mirigyeiből megkapja a nektár mindazon fermentumokat, savakat, szervi vegyületeket, nyálakat, kivonatokat, melyek továbbéréséhez szükségesek s úgy jut a sejthez. A sejtekben szintén a méhek közreműködésével folyik tovább a nektár kezelése, de ekkor

A világ legjobb Harmonikái, Hege-düi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziessen javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

már a kaptárnak páratartalma és hőviszonyai is befolyásolják azt s addig hevítik, hangyasavazzák, izesítik a nektárt, hogy az végre is eljut az átalakulás teljes fokáig. Ekkor lesz tulajdonképpen a nektárból méz. A méz 18—20 százalék vizet, 40—42 százalék szőlőcukrot, 30—35 százalék gyümölcscukrot, 1—2 százalék nádcukrot tartalmaz nagy átlagban, ezeken felül van még benne összevissza körülbelül 1 százalékot kitevő sokféle anyag: fehérjevegyület, dextrin, ásványi alkotórészek, különféle savak, illóolajok, esszenciák, festékanyagok, melyek mind a méz minőségét, illatát, zamatát, színét, ízét, karakterét befolyásolják. A kaptárban való állás közben a hig méz főlős víztartalmát elveszti, cukoranyagai megszűsödnek, a kaptár levegőjének hangyasavából bizonyos mennyiséget magába szív s a kellő hőfok hozzájárulásával nemsokára előáll az ugynevezett **érett méz**.

A méz tökéletes beérését azzal jelzik méheink, hogy kezdik a sejteket befedekezni, mit látva, a kaptár tele kereteit nyugodtan kipergethetjük. A kipergetett mézről korántsem kell azt gondolnunk, hogy bírja azon virág illatát, melyből a méhek gyűjtötték, mert habár az aromás vegyületek benne maradnak is a nektárban, de a mézgyomorból hozzakerült savak és később a kaptárban való hozzájárulások annyira átalakítják a hig mézet, hogy az eredeti virágillat helyett már csak a méz sajátos illata érezhető. Hogy azonban a növény illatanyagából is marad valami a mézben, tapasztalhatjuk a rezeda, hárs, akác, hajdina, vagy más speciális mézfajtáknál.

A méz minőségét még az is nagyban befolyásolja, hogy melyik vidéken termeltetett az, mert vannak országok, országrészek, melyeknek méze különös hírnévre tett szert. Így pl. a magyar méz világhírű s még a magyar mézek között is az *akác* és a *havasi méz* első helyre jutott, sőt ugyanazon mézfajták közül is egyik-másik vidék szerint különböző színárnyalatot látunk.

Apró jó tanácsok.

A gyümölcsfák ápolása lombohullás után kezdődik. Október közepén, legkésőbb december végén fel kell rakni fáink törzsére az enygyűrűket. Ez sok rovar megfog, főleg az araszolók nőstényeit, amelyek peterakás céljából igyekeznek a fára.

Ha kombinált vetőgéppel a vetőmaggal együtt sorba adjuk a műtrágyát, akkor fél műtrágyaadaggal ugyanaz a hatás érhető el, mint sórtan való alkalmazáskor egész műtrágyaadaggal.

A burgonyagumó akkor érett, ha megdörzsölve a héj már nem válik le róla. A szár elszáradása nem mindig az érettség jele, mert a betegségek időelőtt is szárazzá teszik a lombozatot.

Mindig a nemesítőtl vegyünk vetőmagot. Az utántermett mag értéke nagyon bizonytalan.

Mélyebben fekvő, terméketlen, posványos területeket fásítás útján hasznosíthatunk legjobban. Erre a célra legalkalmasabb fajok a kanadai nyár, az éger és a kőris.

Legjobb minőségű buzalisztet lehet örölni a Bánkúti 5, 118, 178, továbbá a Székács 1242, 1385, a Hatvani 3490, 5370 számokkal jelzett nemesítéft búzákból. Ezek a törzsek azonban valamilyen kevesebbet teremnek, mint az ugynevezett tömegbuzák.

100 kilogramm száraz csövestengerinek legalább 80 kg. szemet kell adnia. Az olyan kukoricát, melynek csutka-magaránya ennél rosszabb, azt természeténél nem érdemes.

Hol sok a tengeriszár, ott szécskázva vagy megtépve és vizel meglocsolva zombolyázni kell. Így igen értékes takarmányt nyerünk, melyet állataink majd a télen szívesen fogyasztanak.

Tojások konzerválására ajánlható a következő módszer: Egy liter vízüveget, mely drogériákban kapható, 20 liter forralt vízzel összekeverünk és ezzel az oldattal a cserépedényekben elhelyezett tojásokat leöntjük akként, hogy az oldattal teljesen be legyenek fedve. Ebben a tojások 6 hónapig is eltarthatók.

A muskátli átteleltetése sikerül száraz, fagymentes helyen. Télen keveset, vagy egyáltalában nem kell öntözni, mert a fölösleges nedvességet elpárologtatni nem tudja s így gyökérzete könnyen rothadásnak indul.

Földjétől kell megválnia a gazdának, hogy bankadósságát törleszthesse!

Meg kell állítani ezt a végzetes prédálást! — Ha gyors segítség nem érkezik, koldusbotra jut a kisbirtokososztály.

Az elmúlt héten ismét sok — panasszal, keserűséggel teli — levelet hozott számunkra a posta. Valamennyi az elviselhetetlenül magas kamatok ellen foglal állást és élesen kifakad amiatt, hogy a bankok felmondják a hiteleket, továbbá — dacára a gazda szörnyű helyzetének — nem érik be kamatszolgáltatással, hanem töketörlesztést is követelnek. Rideg üzleti szempontok érvényesülnek tehát, a bank mitsem törődik azzal, hogy az adósnak — nem könnyelmű és vétkes adósnak, hanem a gazdasági válság áldozatának — romlását okozza.

Valóban elérkezett már az ideje annak, hogy a kormány erélyes kézzel vessen gátat a kisbirtokos-társadalom koldusbotrajuttatásának.

Ime egyik legmegrázóbb levél:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A *Vasárnap* 38-ik számának *Csendesek a magyar falvak* című vezércikkében nagyon ahhoz hasonlóan van leírva a magyar falvak sorsa, ahogy az a valóságban megvan. Nem tudom, ki írta ezt a cikket, de bárki legyen az, sorából kitűnik, hogy teljesen ismeri a magyar falvak helyzetét, vagy talán ő is benne él.

Hát bizony csendesek és szomorúak a magyar falvak lakói. A bánat és a kétségbeesés nyomai néznek le az arcokról. Csoda-e? Hiszen midőn végig tekint a jelenlegi helyzeten, megdöbbenne tapasztalja, hogy az idej keserves munkájának eredménye vajmi kevés részben tudja fedezni az idej, sőt még

a múlt évi hátraléknak is a terheit, melyeket mind-mind ennek a termésnek árából kellett volna fedezni.

A terhek között legsérelmesebb és mulaszthatatlanabb a drága bankkamat. És éppen most, amikor a buza szűken termett és ami van, annak is potom ára van. De bármije legyen a gazdának, oly csekély árat kap érte, hogy csak nagyon, de nagyon kevés szükségletet tud belőle fedezni. Így aztán nem csoda, ha szomorú, lehangolt és kétségbeesett, mivelhogy az ilyen csekély bevétellel, meg a nehéz kamatokkal, sőt egyéb köztartozásokkal úgy megsokasodtak a gondjai, bajai, hogy már-már elviselhetetlenné vált reá nézve az élet. Mikor néha összejönnek, szomorúan és aggódva panaszkodnak és egymástól kérdezik:

„Mi lesz velünk, mi lesz kis vagyonunkkal? Mind felemészti az drága kamat.”

Most már nemesak a kamatot, de még azt is szigorúan követeli a bank, hogy törlesszünk és ha kérjük a halasztást, tekintettel a szűk buzatermésre és az olcsó árakra, azt felelik, hogy ők nem tehetnek arról és ha nem törlesszünk *perelnek*. Ekkor aztán mit tegyen mást az adós, hogy a pert elkerülje, *kénytelen eladni a földjét*, ha el tudja adni. Csakhogy a mai nehéz pénzügyi viszonyok folytán nem igen akad rá vévő sem. Itt legalább, ebben az én kis falumban, már nincs vévő, mert itt mindenki nyakig van az adósságban. Több ember tett már próbát, kidoboltatta, hogy eladó a földje és nem jelentkezett senki a megvételére. Erre átlmentek a szomszéd községbe, ott ismét közhírré tétették és onnan különböző feltételek mellett, *de potom áron*, volt egy-két jelentkező. A legszomorubb az, hogy

még ilyen alapon is hajlandó több ember megválni a földjétől, csak hogy megszabaduljon a banktól és a terhes kamatoktól és hogy el ne vigye az összes kis vagyonát.

Hát ilyen a helyzet ma a kis magyar falvakban és mégis hogy lehet az, hogy miután tudja és hallja az újságokból ezeket a szomorú dolgokat a magas minisztérium, tudják a képviselők és mégsem tesznek semmit? Hiszen, tudomásom szerint, a Nemzeti Bank nyolc százalékra adja ki a bankoknak a pénzt, ők meg már 14 százalékot, sőt 16 százalékot szednek.

Hát tisztelt Szerkesztő ur, ezt soká már nem bírhatja ki a földbírtok, ez ellen tenni kellene valamit az arra hivatott hatóságoknak, még pedig hamarosan, míg teljesen tönkre nem

mennek a falusi kisgazdák. Mert ha ők, vagy kis vagyonecskájuk tönkremegy, ha atyjáiktól örökölt földjüktől, a drága kamatos kölesön folytán, meg kell válniok, melyhez szívvel-lellekkel hozzá vannak növe, azt hiszem, sokan akadnak olyanok, akik inkább megválnak az életől, vagy elmennek más világrészbe, de ezt elviselni aligha tudják.

Tisztelettel kérem Szerkesztő urat, hogy minél többször és minél hathatósabban hangoztassa a *Vasárnap* hasábjain a magyar falvak szomorú helyzetét, hátha az arra hivatott hatóságok valami lépést mégis csak tennének ebben a szörnyű helyzetben.

Egy kétségbeesett gazda.

A kormány maga vásárol gabonát a gabonaúrsora letörésére.

Erélyes rendszabályokkal vetnek véget a hitelúrsorának. — Közraktárakat létesítenek a vidéken.

A kormány tagjai október hó 3-án, délután 5 órakor Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amely mindenekelőtt a parlamenti munkarenddel foglalkozott.

Beható megvitatás tárgyává tette továbbá a minisztertanács a gazdasági helyzetet és főként a vidéken jelentkező gabonaúrsora kérdését. A minisztertanács kettős irányu határozatot hozott. A jelenlegi helyzetben való azonnali segítség módjaira nézve akként döntött, hogy elsősorban azokon a vidéki piacokon, amelyeken az úrsora a legkiméletlenebbül jelentkezik, a meglévő szervek útján és a gabonakereskedelem bekapcsolásával — a már megindult gabonaexport fokozása érdekében is — vásárlásokat fog eszközölni a földművelésügyi miniszter felügyelete és ellenőrzése mellett. A jövőre vonatkozólag a földművelés-

ügyi miniszter megbízást kapott vidéki gabonaközraktári szervezet létesítésére. Ezeknek az intézkedéseknek nyomán a gabonaértékesítési válság enyhülése várható.

Foglalkozott a minisztertanács a vidéki hiteléletben jelentkező visszaszállás jelenségekkel is és felhatalmazást adott a pénzügyminiszternek, hogy a helyzet orvoslása érdekében lépjen összekötésbe az erre illetékes tényezőkkel. Ezenfelül a kormány alkalmas eszközökről kíván gondoskodni a tekintetben is, hogy az egyes helyeken mutatkozó hitelúrsora megrendszabályoztassék.

A minisztertanács végül a kereskedelemügyi miniszter előadásában tárgyalta a vámtarifa revíziójának kérdését és a kereskedelemügyi miniszter iparfejlesztési programját.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az OMGE választmányi ülése.

Október hó 5-én tartotta a nyári szünet után az első igazgatóválasztmányi ülését az Országos Magyar Gazdasági Egyesület. Somssich László gróf elnök pár szóval megnyitotta az ülést és nyomban átadta a szót Mutschenbacher Emil dr. igazgatónak, aki részletesen beszámolt a mezőgazdaság helyzetéről és kívánásairól.

A nagyszabású tájékoztatás elsősorban megállapította, hogy a mezőgazdasági termények ára mélyen alatta van az iparcikkek árszínvonalának, sőt, az utolsó nyolc hónapban az agrártermékek indexe 31 ponttal csökkent, viszont az ipari termékek árindexénél alig 5 pontos lemorzsolódás mutatkozik. Az értékesítés kérdésével kapcsolatban az előadó reámutatott arra, hogy az idén jóval nagyobb mennyiségű terményt és egyéb mezőgazdasági cikket kell külföldre vinnünk, mint a múlt évben, hogy a tavalyi bevételi ellenértékhez hozzájussunk. A világpiaci helyzet arra enged következtetni, hogy az árhelyzet kedvezőbbre fordul, de akkor már nem lesz buza a gazdák kezén. A baj egyik gyökere a hitelválságban rejlik. A gazda nem képes megfelelő hitelhez jutni és a hozzáférhető hitel nincs arányban a gazdálkodás védelmezőségével. Ilyen körülmények között a kiülőaféle esedékessége eladásra kényszeríti a gazdát. Növekszik a kinalat, romlanak az árak és a gazda képtelen kivárni az árhelyzet javulását. A pénzügyi kormány igyekszik az adóügyi sérelmeket orvoslani, de panaszok még mindig vannak. Nincs más mód, mint a gazdatársadalom összefogása és a kormány komoly segítsége mellett talpraállítani a mezőgazdaságot.

A tetszéssel fogadott fejtegetés után megindult a vita, amelynek során Balogh Elemér, a Biharvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, a tisztánült mezőgazdasági válságos helyzetét ecsetelte. Rendkívül gondokat okoz a gazdáknak az adó és segítségét jelentene, ha a jövedelmek megállapításánál a pénzügyi hatóságok nem a tőzsdei, hanem a helyi árakat vennék figye-

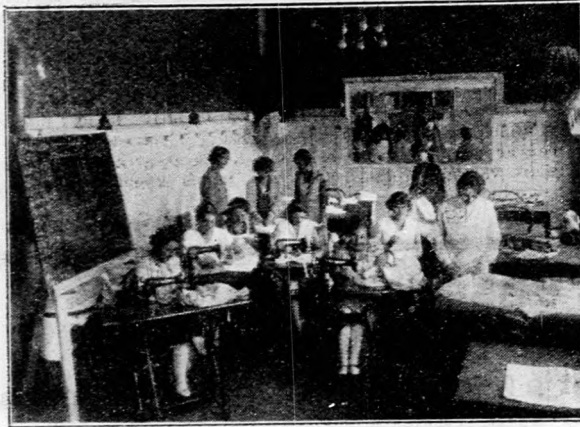
lembe. — Elek István dr. a buza értékesítési lehetőségeit elemezte. — Szigethy Pál a kereskedelmi mérleg alakulásával foglalkozott s felhívta a gazdákat a magyar ipar termékeinek partolására. Döry Frigyes az osztrák gabona- és lisztmonopólium terveire hívta fel a figyelmet. Elek Ernő a hazai mezőgazdasági gépipar pártfogását hangsúlyozta. Fabriczius Endre annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az amerikai versenytársak az európai gabonatermelő államok összefogása segíthet.

A földművelésügyi minisztérium műtrágya-, vetőmag- és gépakciójának ismertetése során Szigethy Pál annak a felfogásnak adott kifejezést, hogy az akcióba csak hazai gyártású gépek lennének bevonandók. Elek Ernő a műtrágya árat tette szóvá. Tavaly kamatmentesen volt a műtrágya beszerezhető, most pedig kamattérendő. A földművelésügyi kormány feladata volna, hogy az akció szervezésében rejlő hatalmánál fogva visszazsorzítsa a műtrágya árat.

Konkoly-Thege Sándor dr. a svájci tenyészanyagbeszerzésről adott számot és szóváltette a Svájc által életbeléptetett állatviteli tilalmat. Ez ellen ugy kellene eljárni, hogy addig nem vesszünk Svájcban tenyészanyagot, amíg a beviteli tilalmat velünk szemben fenntartják. A tejértékesítés körüli kérdések letárgyalására és felmerülő vitás kérdések elintézésére bizottság volna szervezendő, amely főként a fővárosi piaccal foglalkoznék. Rege Károly dr.-nak a mezőgazdasági válságstatisztikai kérdésekről szóló előterjesztése után Somssich László gróf az ülést bezárta.

Nemzetközi baromfiállítás Budapestén.

A Baromfitenyészők Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25., I. 10.) az idén, december 5-től 8-ig az új lóversenytér melletti tenyészállatvásártelepen nagyarányú nemzetközi baromfiállításról rendel, amely iránt bel- és külföldön igen nagy érdeklődés nyilatkozik meg. A kereskedelemügyi miniszter feláru menetjegyeket engedélyezett, hogy a vidékieknek és a külföldieknek megkönnyítse a kiállítás megtekintését. A kiállítással kapcsolatos lesz többnapos tanfolyam, amelyen kiváló szakemberek fognak előadásokat tartani.

A keszthelyi gazdasági tanfolyam növendékei varrást, szabást tanulnak.

Évzáró kiállítás a nagykőrösi téli gazdasági iskolában.

A nagykőrösi m. kir. téli gazdasági iskola tanulóinak évzáró kiállítása szeptember hó 29-én és 30-án volt s azt a földmívelésügyi miniszter nevében Kégl János dr., gazdasági főtanácsos, földbírtokos, az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács tagja nyitotta meg, aki Szenteh Dezső földmívelésközpont igazgató meleg üdvözlő szavaira válaszolva, lelkére kötötte a gazdáknak, hogy a válságos gazdasági viszonyok *ne tétlen kétségbeesésre késztessék, hanem fokozott tevékenységre serkentésük őket és igyekezzenek szorgalommal, szak tudásuk gyarapításával s a jobb jövőbe vetett hittel leküzdeni a rájuk sulyosodó akadályokat.* Elismeréssel emlékezett meg az iskola eredményes működéséről s annak lelkesebb támogatására buzdította a gazdákat. A szép kerti és mezőgazdasági terményekből izlésesen összeállított kiállítás megtekintése után a Beretvás János kormányfőtanácsos, földbírtokos elnöke alatt megalakult bíráló bizottság a kiállítókat a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület elismerő oklevelével, a Nagykőrösi Gazdasági Egyesület, az iskola Ifjúsági Gazdaköre és magánosok által felajánlott gazdasági gépekkel és könyvekkel jutalmazta. A bírálat eredményét, az iskola és a kiállító tanulók érdemeit méltató szavak kíséretében Beretvás János kormányfőtanácsos hirdette ki. Déliben a miniszteri kiküldött tiszteletere rendezett ebédről táviratilag üdvözölték Mayer János földmívelésügyi minisztert és a minisztérium szakoktatási ügyosztályának vezetőit.

Olesó gyümölcsfapermetező gép.

Zsely Miklós zalaegerszegi rézműves egy magas nyomású, gyors és biztos működésű gyümölcsfapermetező gépet szerkesztett, amelynek rendkívül olcsóságán és egyszerű szerkesztésén kívül nagy előnye, hogy szőlőpermetezésre is alkalmas. A gép 16 liter irtartalmu, bambusz nád csővel felszerelt, belül ónozott, miáltal mészkenyelvek permetezéséhez is felhasználható. Az Alsóduvánuti Mezőgazdasági Kamara Zsely Miklós permetező-gépet gyümölcsfavédelmi tanfolyamain többször kipróbálta s azt minden tekintetben megfelelőnek találta. Felszívattya éppen olyan magasan hord és a permetező oldat elosztása is épp oly finom, mint a németországi gépeknél. Zsely Miklós permetezőgépének kiállításával a most lezajlott kaposvári Országos Mezőgazdasági és Ipari Kiállításon is nagy erkölcsi sikert aratott, amennyiben „Zala” permetező gépkollekcióját a legmagasabb elismerésben részesítve, aranyéremmel tüntették ki. A gép ára teljes felszereléssel mindössze 56 pengő, ami lehetővé teszi, hogy kisgazdák is beszerezhesék. Felvilágosítással szolgál és a gép megrendelhető az Alsóduvánuti Mezőgazdasági Kamaránál, (Kaposvár), vagy a készítőnél Zsely Miklós rézművesnél (Zalaegerszeg).

A földmívelésügyi minisztérium termésjelentése.

A földmívelésügyi minisztérium október hó 5-én kiadott termésjelentése szerint a *buzatermés* minősége nézve teljesen megfelel a várakozásnak. A szemek általában szép tömöttek és acélosak, a hektoliterenkénti minőségi súlyuk 78—80 kg. között váltakozik. A hat héttel ezelőtti becsléssel szemben katasztrális

holdanként 5 kilogrammal, összesen pedig 144.000 métermázsával mutatkozik jobbnak a *buzatermés*. Összesen 19.523.700 métermázsza az idei valószínű *buzatermés*. — A *rozstermés* ugy mennyiségre, mint minőségre nézve általában jónak mondható. A szemek szép teltek, hektoliterenkénti minőségi sulya 70—74 kg. között váltakozik. Összesen 8.368.500 métermázsza az idei valószínű *rozstermés* mennyisége. — Ugy mennyiségre, mint minőségre nézve jó termést adott az *árpa* is. A hektoliterenkénti minőségi suly 61—69 kg. között mozog. Összesen 6.397.000 métermázsza *árpa* termelt. — A *zabtermés* eredménye szintén kielégíti a várakozást. A szem legtöbb vidéken kifogástalan és jól fejlett. Összesen 3.749.000 métermázsza az idei *zabtermés*ünk. — A *szemestengeri* általában jól beérett és szedése jól előre haladt. Összesen 19.196.000 métermázsza *tengeri termés* várható. — A *burgonya* korai fajtáját kiszedték, gumói szép egészségesek, a késői fajták áása elég jó hozammal folyamatban van, gumói szintén elég nagyok és épek. Összesen 24.553.500 métermázsza *burgonyatermés*re lehet kilátásunk. — A *cukorrépa* a szárazság miatt nem fejlődhetett ki kellően. Összesen 13.798.000 métermázsza *cukorrépa*termés várható. — A *takarmányrépa* szedését már helyenként megkezdték. A gumók a szárazságot nagyon megsínylették, emiatt sok helyen kicsinyek maradtak. — A *kerti vetemények* kiszedését és betakarítását a legtöbb helyen *közepes eredménnyel befejezték*. — A *gyümölcsfák* közül a szilva általában közepes termést adott. Alma és körte termése gyenge. Sok a férges és lehullott gyümölcs. Az őszibarack és dió szinte gyenge termést ad. — A *szőlő* mennyiségileg közepesen aluli termést ad, minőségileg pedig a termés általában jónak ígérkezik.

A taksonyi gazdák gyümölcs és kerti veteményeket termelnek.

A *ráckevei* járás gazdáinak, főként pedig a *taksonyi* gazdáknak érdekes megmozdulásáról és akciójáról kapunk hírt. A gazdák körében az a felfogás alakult ki, hogy nem elég feltárni a gazdák nehéz helyzetét, hanem tenni is kell valamit. Nem elég mindent az államtól várni, mozdulniuk meg a gazdák is. A tapasztalat azt mutatja, hogy nem lehet csak a buza termelésével foglalkozni. Olyan árut kell termelni, amit a kereskedő és a fogyasztó keres, ami tehát mindig elhelyezhető. A ráckevei járás előjáróságai tehát elhatározták, hogy a járás székhelyén *többholdas mintagazdaságot létesítsenek és ott egyszéles gyümölcsfát, boglyógyümölcsöt, kerti pörécskéknek egyfajta és nemes, egyszerre érő palántáit és magvait fognak termelni*. Az elhatározást Taksony községben már újabb téttr is követte. Itt a gazdaközönség úgy döntött, hogy *szövetkezetbe tömörül és a szövetkezeti tagok bírtokuk bizonyos részét a szakképzett kertész és az export irányítónak felügyelete és ellenőrzése mellett a szövetkezeti akció céljaira és előírásai szerint fognak termelni*. Egyszerű lesz a termelés és közös az értékesítés. A ráckevei és taksonyi gazdák biznak benne, hogy törekvésük sikerrel fog járni.

Vass József népjóléti miniszternek felajánlották a TESZ jubileum keretében október hó 5-én fogadta Vass József népjóléti miniszter a *Társadalmi Egyesületek Szövetségének* nagyszámú küldöttségét. A küldöttség nevében *Altenburger Gyula* dr. üdvözölte a minisztert és elmondotta, hogy a TESZ legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy tizéves fennállása alkalmából *jubileumi érdeklődést ajánl fel a társadalom legjobbjainak, közöttük elsősorban Vass József népjóléti miniszternek*. Vass József meleg szavakkal köszönte meg a kitüntetést és hangoztatta, hogy bár a saját részére dicséretet és elismerést nem tud elfogadni, mégis jólesik, hogy ha polgártársai részéről hallja, hogy *kötelességét hiven teljesíti*. A TESZ küldöttsége lelkes éljenzéssel fogadta a miniszter választát és hosszasan ünnepelte őt.

Rádió útján akarja felkutatni gyermekeit egy öreg angol. A londoni rádió érdekes üzenetet továbbított az elmúlt napokban. A rádió egyik előfizetője Walter Parker hatvannyolc éves angol ember üzenetet bocsátott szét a világba az angol rádióon keresztül, amelyben bejelent, hogy súlyos beteg fekszik az egyik londoni kórházban és mielőtt meghalna, utóljára szeretné gyermekeit maga mellett látni. Parkernek *huszonkilenc élő gyermeke van*, akik mind szerte-szét vannak a világban. Évek óta nem tud egyikről sem semmi hírt. Az angol rádió készségesen közvetítette az öreg ember üzenetét.

Megtisztultan.

Patoták tágas hűs termei,
dohos irodák,
füstfelhőszerű sugarak:
mágas falak.

Mily más a mező!
szabad és régtelen.
Ózonnal mosott, tiszta minden:
mint az Isten.

Itt nincs henye, sem pedig robot,
de van lelkes küzdelem . . .
Arcokat piritó nap heve:
különségen tartom a kezem.

Benyitra, lásd, de jól:
jégvérte a mezőt.
„Az Ur adta, most elvette”,
— mondják halkán —
nem találsz köztük könnyezőt.

És holnap kezdik újra, újra . . .
Elmerengem, milyen más:
„Uram segíts!” ha pirkad a hajnal
és estelen pedig: „Uram bocsáss!”

Kötenger hazug mázas arcán
legyen ezután tepel:
lelkem az áldott nap sugarában
új hajnalt ünnepel.

VÁRNAI FERENC.

Raffay Sándor és Pesthy Pál a felekezeti békéről.

A bányai evangélikus egyházkerület a múlt héten Budapesten közgyűlést tartott, amelyen az évi jelentést Raffay Sándor evangélikus püspök terjesztette elő. A jelentésben Raffay Sándor a felekezeti béke újból való helyreállítását sürgette. Utalt beszédében a kultuszminister egyik nyilatkozatára s ezzel fejezte be jelentését, hogy bizik a felekezeti béke helyreállításának sikerében. A püspök beszámolója után az evangélikus lelkészek tartották évi rendes közgyűlést, amelyen Pesthy Pál nyugalmazott igazságügyminister, egyházkerületi felügyelő is megjelent és hosszabb beszédet mondott a felekezetek közötti béke helyreállításának szükségességéről.

Gazdanap Beled községben. Nagyszabású gazdanapot rendezett a Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület Beled községben, a beledi Gazdakör támogatásával, szeptember hó 22-én. A gazdanap tenyészállat- és terménykiállításal kezdődött, amelyen a kapuvári járás majdnem valamennyi községe elsőrangú tenyészállatokkal vett részt. A déli órákban hirdette ki az egybegyűlt gazdaközönség körében Losonczy Elemér, a Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, az állatdíjazás eredményét. Utána a községházán gazdaggyűlésre jött össze a község és a vidék gazdatársadalma. Losonczy Elemér elnök megnyitó szavai után Dicsőrák Lajos intéző tartott előadást a növénytermelés és trágyázás időszerű kérdéseiről, majd Radnóti István, a Faluszövetség titkára, a mezőgazdasági termelés válságáról és a gazdaszervezkedés szükségességéről beszélt. A gyűlésen megjelentek: Ghiczy Ödön főszolgabíró, Szűcs Albert felügyelő, a Felsődunántúli Gazdakamara képviselőjében, Flandorfer Ignác országgyűlési képviselő, Berzsenyi György, Ujj János, báró Barnemissza László gazdasági felügyelő, Raft Pál gazdasági egyesületi titkár, Déry Miklós cs. és kir. kamarás, Molnár Béla, Schrenk Hermann földbírók, Bubb Gyula tisztartó, mezőgazdasági bizottsági elnök, s. b. és sokan mások. A gazdaggyűlés után délután udvarbejárás és díjazás volt, amelynek keretében körülbelül husz beledi kisgazda gazdaságát, gazdaudvarát és gazdasági felszerelését vizsgálták meg a Gazdasági Egyesület, a Faluszövetség és a Felsődunántúli Gazdakamara kiküldöttéi. A nagysikerű beledi gazdanap megrendezésében oroszlánrésze volt Rémann Béla gyógyszerésznek, a beledi Gazdakör kiváló elnökének.

Kömvészeket és ácsokat államérvényes vizsgákra biztos sikerrel, felelősség mellett előkészít dr. Soproni Géza és Ferenc, Budapest, Tüzoltó-utca 45.

Ceglédi fiúk lovasgyőzelme Németországban. A tavasszal Budapesten lezajlott országos lovasversenyen külföldi lovasok is szép számmal vettek részt. A holland és német lovasok meghívták országukba a magyar versenyzőket. A magyar leventék örömmel tettek eleget a meghívásnak és résztvettek a most megtartott németországi versenyeken. A magyar lovasok Rudnyátszky Ferenc nyugalmazott huszárszázados vezetésével vettek részt a Bad Segebergben lefolyt versenyen. A magyar lovasleventék név szerint: Lengyel Mihály, Banai Pál, Naggyörgy János, Füle Ferenc, Kosik Béni és Tóth Mihály szép győzelmet arattak a versenyen, úgy, hogy a legnagyobb német lapok elismeréssel emlékeztek meg a magyar leventéfiúk gyönyörű lovasmutatványairól. A németek a magyar fiukat tanulmányutra vitték, a magyar fiúk tehát csak október végén jönnek haza. A lovaglason résztvett vitéz Horthy István nyugalmazott lovassági tábornok is.

A falu panasza a jegyzők közgyűlésén. A szolnokmegyei jegyzőegyesület a napokban tartotta évi közgyűlést, melyen a jegyzők több olyan kívánságot terjesztettek elő, amelynek megvalósítása nagy mértékben emelné a falusi élet színvonalát. A közgyűlés kívánta a községi tisztviselők fizetési alapjának beszüntetését, továbbá az adókezeléssel járó költségeknek a községek számára való megtérítését, a testnevelés, az iskolán kívüli népoktatás költségeinek az államra való áthárítását. Állást foglalt továbbá az értekezlet a vármegyei kiépített utaknak az utadóból való fenntartása mellett és javaslatban kérte a községeknek a tervbe vett utépítési költségeinek alól való mentességét. Kívánta továbbá az értekezlet a községi autonómia visszaadását, továbbá a községi pótdadó kivetési jog korlátozásának megszüntetését. A jegyzőképítés ügyében a központi egyesület tervezetét fogadták el és kimondták, hogy a jegyzők egységes képzésétől várják a közigazgatás sok bajának végleges orvoslását.

Nadragyától meghalt két kis gyermek. Szombat hely közelében az egyik uradalomban a múlt hét folyamán az uradalom kocsisának és gulyásának két kis fiának nadragulyát evett. A gyermekek játszás közben a réten szedték a mérges növényt. A méregtől mindkét gyermek súlyos mérgezési tünetek között megbetegedett. A gyermekeket beszállították a szombathelyi kórházba. A kórházban gyomormosással igyekeztek segíteni a gyermekeken, de már nem lehetett. A mérge felszívódott testükbe s megölte a két kis fiút.

Szíves közlésül. Elkeseredett, reményvesztett emberek nem vesznek osztályosjegyet, de a ki bizik és remél, siet magának egy sorsjegyet biztosítani! Mindenki ott reméljen, ahol akar és amennyit akar! Minden egyes sorsjegynek egyforma az ára, egyforma a nyereségi selye! A húzós október 26-án kezdődik. Hivatalos játéktervet, mely nem változott, készséggel küldenek az összes budapesti és vidéki főarústítók.

Főzés a keszthelyi gazdasági tanfolyamon.

Gazdaggyűlés a kiskunfélegyházi tanyákon. Október hó 6-án nagyszabású ünnepségre gyűlt össze *Kiskunfélegyháza* tanyavidekének gazdatársadalmá a külterületen fekvő *Lajosfűlöp* tanyai központban. A templom előtti térségen először október 6-ika emlékeztetőre gyászünnepe volt, amelyen az ünnepi beszédet *Radnóti István*, a Faluszövetség titkára, mondta. Alkalmi szavazatok után véget ért a gyászünnepe. Ezután kezdődött a tulajdonképpeni gazdaggyűlés, amelyen *Kiskunfélegyháza* és a tanyavidek vezetői és gazdáinak tömege vettek részt. Az első szónok *Kiss István* dr. országgyűlési képviselő, kincstári főtanácsos, a mezőgazdaság jelenlegi válságáról beszélt, ezután *Radnóti István* tartott előadást a gazdaszervezkedés szükségességéről. *Lengyel János* ügyvéd beszéde után *Kiss István* képviselő szőlőjében volt közebéd. A gyűlésen megjelentek: *Dezsi Ede* dr. miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, *Puskás Béla* közjegyző, *Paálk Nagy Marcell* dr. rendőrfőtanácsos, *Virág György* rendőrfőtanácsos, *Mészáros Jenő* dr. ügyvéd, *Balogh János* dr. közjegyzőhelyettes, *Mócsár Miklós* és *Vichányó Károly* tanítóképzészei tanárok, *Szelepcsényi András* és *Kókai Ferenc* r. k. plébánosok. A gazdák közül *Csitári János*, *Szabó Sándor*, *Gyöngyösi Alajos* pusztabíró és sokan mások.

Horthy István lemondott egyházfelügyelői tisztségéről. *Horthy István* nyugalmazott lovassági tábornok, a tiszántúli református egyházkerület főgondnoka, tisztségéről lemondott. A lemondás okát az illetékes református konvent ezeitig még nem tette közhírré.

Kitüntetett gazdasági eselések. A földművelésügyi miniszter *Markos István* erdőőr, aki ötvenkét esztendő óta teljesít szolgálatot *Hethéthy Elek* kiskécskei gazdaságában, díszoklevéllel és száz pengő jutalommal tüntette ki. A kitüntetett erdőőr szép ünnepélyben részesítették. — *Bagdi Gábor* és *Halmi János* gazdasági eseléseket, akik Debrecen város gazdaságában teljesítenek hosszú idő óta szolgálatot, szintén díszoklevéllel és száz pengő jutalommal tüntette ki a miniszter.

Tizenöt évi feqházra ítélték Tuka Bélát. Cseh jelentés szerint a pozsonyi törvényesék *Tuka Béla* dr. egyetemi tanárt, a köztársaság ellen elkövetett összeesküvés miatt tizenöt évi feqházra ítélték. Az ítélettel egyelőre lezárult az a hatalmas hazafülségi per, amelybe a cseh hatóságok beakémszerítették *Tuka Bélát* és társait. Az ítélet *Snaczký* vádlottat öt évi börtönnel sújtotta, míg *Tuka társát, Machot*, fölmentette. Az ítélet ellen *Tuka és Snaczký felebbezését jelentette be.*

Sztrájkolnak a pécsi bányászok. A mult hét csütörtökjén reggel Pécs vidékén a bányászok váratlanul beszüntették a munkát. A munkások napokkal ezelőtt huszonöt százalékos béremelést kértek, amelyet az igazgatóság csak karácsonyra ígért. A munkásság tudomásul vette az igazgatóság választását s ezért a most megkezdett sztrájk általános meglepetést keltett. *Összesen háromezer munkás hagyta abba a munkát.* Az igazgatóság és a munkások megbízottai között megindultak a tárgyalások.

Tíz év . . .

*Tíz éve . . . Tíz esztendeje már,
Hogy nyugalomba vonult
Az acéltorku, halált szóró
Harminc és feles nagy mossár.*

*Tíz esztendeje, hogy bocksoros
Oláhok és szerbek tiporják a mi szent hazánk földjét,
Tíz esztendeje, hogy tombolt a vihar
A Kárpátok szent bércein.*

*Vajjon nektek, szegény székely testvérek,
Nektek is csak tíz év?
Ti is csak tíz év átoksulya alatt görnyedeztek?
Nem . . . Ti már örökkévalóságnak hiszitek.*

*Székelyek! Higyjétek, bizatok! A ti hiséges testvéreitekben,
A kik várjuk s lessük az alkalmat . . .
S kik szent kötelességünknek tartjuk,
Bennetek a nagy átok sulya alól felszabadítani.*

*Ha kérdeznék benneteket, hogy marad-e ez így,
Feleljétek, válaszoljatok!
Mondjátok bátran és lelkesen, hogy
Nem! Nem! Soha!*

WIGAND KERESZTÉLY (Felsőcsurgó-pusztán).

Mosás, vasalás a keszthelyi gazdasági tanfolyamon.

Rovancsolás az adonyi gazdaságban. A budapesti *Huskereskedelmi Részvénytársaság* kezelésében lévő adonyi bér gazdaságban az elmúlt hetekben az intézet igazgatóságára rovancsolást tartott. A rovancsolás eredményeképpen a birtok eddigi jószágigazgatóját, *Kim Elemért*, felfüggesztették állásából. A vizsgálat több ezer pengő ráfizetést állapított meg a gazdaság vezetésében. A könyvek vizsgálatát folytatják.

Közygyűlést tartottak a hadirokkantak. A *Hadirokkantak, a Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége* mult vasárnap Budapesten, a vármegyei házában tisztújító közgyűlést tartott, amelyen a hadirokkantak panaszait és azok orvoslási módját tárgyalják meg. A közgyűlésen *Páskándy János* dr. miniszteri biztos elnököl. A közgyűlés kimondotta, hogy mozgalmat indít az irányban, hogy a közhivatalokban és az állami üzemeknél megüresedett állásokat elsősorban hadirokkantakkal özvegyekkel és árvaakkal töltsék be. A népjóléti minisztérium kezdeményezésére a honvédelmi minisztérium máris körrendeletben hívta fel a hatóságokat az állásoknak elsősorban hadirokkantakkal való betöltésére. A közgyűlés elhatározta, hogy mozgalmat indít abban az irányban is, hogy az iskolákban tartott hazafias ünnepek alkalmával mindig megemlékezzenek a hadirokkantokról.

Olcso kölcsönnel csapta be a gazdákat egy szélhámos. A biharnagybajomi esendőrség mult héten letartóztatta *Gáspár Ernő* budapesti foglalkozás nélküli egyént, aki Tolnamegyében, később Somogy és Biharban olcso kamatozású kölcsönöket ajánlott a hiszekegy gazdáknak. A kölcsönökre *Gáspár* kisebb-nagyobb előlegeket vett fel. Biharbajomban összeállott *Klein Salamon* ügynökkel, akivel együtt sok gazdát csalt lépre. A csendőrség *Gáspárt* elfogta és beszállította a debreceni ügyészség fogházába.

Hazatért a Szentföldről a kalocsai érsek. *Zichy Gyula* gróf kalocsai érsek kisebb zarándokcsapattal mult hónap elején a Szentföldre indult. A zarándoklat a napokban érkezett vissza Magyarországra. *Zichy Gyula* gróf kalocsai érsek szerdán délelőtt érkezett Budapestre, ahonnan nyomban folytatta útját Kalocsára.

Agyonlötö barátja feleségét, majd magával végzett egy mozdonyvezető. A borsodmegyei *Mucsony* községben a mult héten *Baji János* bányaraktárnok feleségét agyonlötö *Butyka János* diósgyőri mozdonyvezető. *Butyka* szerelmes volt barátjának feleségébe és ráakarta birni *Bajinét*, hogy hagyja el az urát ő érte. Az asszony nem volt hajlandó *Butyka* kérésének engedni, amiért is a mozdonyvezető lelötö *Bajinét*. *Butyka János* a gyilkosság után magára fordította a fegyvert és fejelötöte magát. *Baji*, mikor megtudta a tragédiát, súlyos ideglázt kapott, úgyhogy kórházi ápolás alá vették.

Kik vettek részt a negyedik versenyünkön?

Lapunk szeptember hó 29-én megjelent számában hirdettük ki *negyedik mezőgazdasági versenyünket*. Sajnos, a kép oly elmosódott volt, hogy a pályázat iránt mutatkozó érdeklődés nem felelhetett meg várakozásainknak.

A pályázatra október hó 7-ig, a kitűzött határidőig a következők küldötték be válaszaikat:

Imre Péter, Fördös János, Füglein Mihály, Bujtor József, Luca István Pál, Balogh Orbán, Szalai Ferenc, Kőcsa László, Orbán János, Nagy Joákim, Papp György, Törkölty Mihály, id. Bayer József, Wether István, Keszthelyi Mihály, ifj. cs. Nagy József, ny. Mile Imre, Antal József, Szabó János, Czeller Péter, Gerbes István, Csonka József, Giebitz György, Zwick Márton, Seibel János.

A jutalmak odaítélését jövő heti számunkban tesszük közzé.

Ünnepség az állami gépgyárban. Mult vasárnap délelőtt Budapesten, a magyar királyi Vas-, Acél és Gépgyárak Golgota-utcai épületében díszes ünnepség között ünnepelték meg *Köpecsy Elemér* miniszteri tanácsosnak, az állami gépgyárak vezérigazgatójának harminc éves szolgálati évfordulóját. Az ünnepségen *Dukai Takács Géza*, az Egységspárt igazgatója, a párt nevében ezüstből készült babérrágat nyújtott át a vezérigazgatónak. A gépgyár munkái is szép ajándékkal lepték meg közszeretben álló főnöküket.

Szembeszállnak az orosz földmivések a gabonát rekviráló vörösökkel. Londoni jelentés szerint az orosz földmivések szembeszálltak a gabonarekviráló vöröskatonákkal. Sok helyen megverték a katonákat és elkergették. A bakui kerületben a fellázadt földmivések elszakították az egyik védőgátat és mintegy *hatvanezer hold nagyságú területet vízzel árasztottak el*, hogy ily módon megakadályozzák a vöröskatonák további rekvirálását.

A baranyai német fiúk magyar nótája. A baranyai határseleken lakó németajku fiúk a következő szép dalt énekelgetik mostanában:

Német szóval, magyar szívet
Neked esküszünk hazánk,
Érjen bármily súlyos csapás
Mindent számíthatás rednk,
Nem halgatunk csóbos szóra,
Mi hű magyarok vagyunk,
Itt dolgozunk amig élünk
S ha kell, érten meghalunk.

(Beküldte Péter Terus Kozármislyénből.)

Nem lesz több iparosítás, ha nem szabad fűtyni az utcán.

Az ipari érdekképviseletek a napokban felterjesztést nyújtottak be a székesszékfőváros tanácsánál, amelyben tiltakoztak a főváros számára készülő csendrendelet ellen. A csendrendelet egyik szakasza ugyanis kimondja, hogy a *lármasz üzem a szomszédok panasza alapján kitéphető*. Az érdekeltek igen sérelmezik a rendeletnek másik szakaszát is, amely nem engedi meg az iparosításoknak az utcán való fűtynitést. A rendelet ezen pontja miatt az iparosok azt hangoztatják, hogy *nem veszenek fel többé inast*, ami pedig a magyar ipar kárára lesz.

Kaszával ment egymásnak két haragos család. A cseh megszállt területen lévő *Kisbányán* közszégen hosszú idő óta haragos viszonyban volt egymással a *Turóczy* és *Komári*-család. A két család tagjai között napirenden volt a verekedés. Mult vasárnap este a *Turóczy*ék elhatározták, hogy leszámolnak régi ellenfelükkel és a család hat férfi tagja késsel, kaszával és doronggal felfegyverkezve megtámadta *Komári*ékat. A verekedés során a *tizenöt éves Komári Zsigmond* több *késszurástól* találva meghalt, míg *Komári Ferenc* és *József* életveszélyesen megsebesült. A *Turóczy*-család tagjait letartóztatták.

Százötvenezer pengő értékű bélyeget raboltak el az egyik budapesti postahivatalból. Mult vasárnap hajnalban ismeretlen tettesek álkulcsal felnyitották Budapesten, a *Blaha Lujza-tér* 8. szám alatti házban lévő postahivatalt. Behatoltak az üresen álló hivatalba és feltörték a pénzszekrényt, amelyből *százötvenezerpengő értékű bélyeget* vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást, a vakmerő tettesek kézrekerítésére.

Kétszáznegyvenezer hektoliter szeszt termelhetnek a szesz-főzők. A pénzügyminiszter egyik legutóbbi rendeletében az 1929-30. évi termelési időszakra 240.000 hektoliterben állapította meg a fogyasztási adó alá eső szeszfőzők által termelhető szesz mennyiségét.

Ki akar elmenni molnártanoncnak? *Binder János* molnár-olvasónk (*Somogyhárságy*) közli velünk, hogy hajlandó lenne egy tizenhárom-tizenöt éves árvafiút, vagy egy szegény család gyermekét molnártanoncnak alkalmazni négy esztendőre. A tanonc szolgálati ideje alatt *teljes ellátás, ruházatot és némi zsebpénzt kap*. Akit érdekel a dolog, forduljon közvetlenül a fent megadott címre.

Kincsek után kutattak Norvégiában. *Oslói* jelentés szerint néhány héttel ezelőtt valóságos kincskeresési láz ütötte fel fejét Norvégiában. Több száz évvel ezelőtt ugyanis egy holland hajó süllyedt el Norvégia déli partjain s azóta nemzedékről-nemzedékre szállt a sok monda a hajóban elrejtett és tengerfenékre került kincsekről. Néhány héttel ezelőtt egy fiatalember buváruhában leszállt az elsüllyedt hajóra, ahol arany helyett *régi hollandi és kínai porcellánokat talált*. A felfedezés után a kincskeresők egész rajta lepte el az elsüllyedt hajó romjait. *Lillesand* város környékén meg varázsvesszővel kutattak elásott aranyak után, de arany helyett csupán egy rozsdás vaskályhát találtak a kincskeresők. A szokatlan lelet azután lehűtötte a norvég kincskeresők lázas buzgalmét.

Vasvillával támadt a tigrisre. *Előindia* *Hoona* nevű városában *Marane* *Jashi* hindu gazda, akinek néhány bivalyát elpusztította a vérengző tigris, elhatározta, hogy leszámol a vadállattal. A bátor hindu vasvillával támadt a tigrisre s az állatot olyan súlyosan megsebesítette, hogy a *tigris kisczenvedett*. A harcban a tigris súlyosan megsebesítette a bátor hindut, de a seb az orvosok véleménye szerint hamarosan begyógyul.

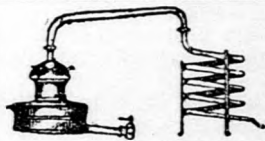
Élve temettek el egy szélhámost. *Francia* jelentés szerint *Alfort* községből néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt *Pascal* *Clement* nevű szélhámos. A szélhámos eltűnése után névtelen levélben figyelmeztették a rendőrséget, hogy *Pascalt* elterelték láb alól. A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során a *St. Germain* mellett lévő erdőben elásva egy koporsóban megtalálták az eltűnt szélhámost. A koporsóból hosszn cső nyult a szabadba, amelyen át a bezárt szélhámos levegőt kapott. *Pascal* halálát nem is fulladás, hanem az *éhség okozta*. A szélhámost cinkostársai temették el elevenen.

Fegyenzázadás Amerikában. A *Kolorádó* államban lévő *Cansa-City* város fegyházában fegyenzázadás tört ki. A fegyház ezernél több lakója lefegyverezte a fegyházőrséget, kirabolta a fegyház fegyverraktárát és harcba lépett a kiküldött katonákkal. A fellázadt foglyok elfoglalták az egész fegyházat s a *fogház személyzete közül tíz embert agyonlőttek*. A fogházat ostromzáraltartották körül s a katonaság gépfegyverrel és ágyúkkal vonult fel a lázadó fegyencek ellen. A fegyencek végül is megadták magukat. A lázadás vezetői öngyilkosságot követtek el.

Rossz tréfa miatt porrá égett a győri sertéshizláló. Mult csütörtökön este valaki telefonon felhívta a győri tűzoltókat és értesítette őket, hogy a *győri szeszgyár lángokba áll*. Amikor a tűzoltók kivonultak, kiderült, hogy csak *rossz tréfáról van szó*. Időközben azonban a tűzoltókat a *Dunántúli Sertéshizláló Rt.* telephéze hívták. A tűzoltóság most már csak azután vonult ki, miután előbb meggyőződött a tüzről. Így, mire a tűzoltók a lángokban álló sertéshizlálóhoz érkeztek, a sertéshizlálót nem lehet megmenteni. Az épületek jórésze elégett. A sertéshizláló kára több ezer pengőre rug.

Sikkasztott egy adóhivatali főnök. *Margittay* *Gyula* pénzügyi titkár, a kisvárdai adóhivatal főnöke, a rábizott *pénzéből több, mint ötvenezer pengőt elsikkasztott és az elemelt összeggel megszökött*. A rendőrség nyomozása szerint Ausztriába szökött.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhetők „Russin”-féle sváb, ruszmi, csótányirtószerek is. Postaszéki küldési hely: Ratinol laboratórium, Budapest, VII., Murányi u. 36.

Máthé András

vörösréz áruhágy, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugatitól B villamossal.

SZIVÁRVÁNY.

A három lángész.

Hárman voltak együtt, a század három büszkesége: Kovács András, Suta Nagy István és a billiárdgolyófejű Bagoly Ábris.

A három ember, így egy csokorba fűzve, olyan társaság volt, amilyent még egyet lámpással sem lehetett volna találni az egész ármádiában.

A százados egyszer — hogy valamiféle hasznát vegye a három léleknek — elküldte őket egy negyedóra járásnyira azzal a paranccsal, hogy menjenek át a jobbra elterülő kis erdősegen és az erdő széléről nézzék meg, hogy a völgyben nincs-e muszka járőr.

A három ember elindult a jelzett erdő felé. Mikor a tisztásra értek, öt percig nézték a völgyet, aztán Kovács András megszólalt:

— Nincs muszka!

Azzal a három kolléga leült az erdő szélére és vártak. Azt ugyanis tudták, hogy a százados azért küldte őket, hogy nézzék meg a muszkákat, azt azonban nem tudták, hogy mit csináljanak akkor, ha muszka nem lesz a völgyben. A maguk esze után indultak hát. Elhatározták, hogy várnak mindaddig, míg muszkát nem látnak.

Közben esteledett. A századosnak eszébe jutott a három ember. Az őrmester felé fordult:

— Visszajött már Suta Nagy István társaival az erdőszélről?

Az őrmester mosolygott.

— Még nem.

A százados elgondolkodott:

— Hol az ördögben vannak! Eddig már tizszer is visszajöhettek volna.

Az őrmester ellegyintett maga előtt:

— Kár volt azokat elküldeni, százados ur — mondta kedvetlenül — az életembe mernék fogadni, hogy eltévedtek.

A százados megmégésedett:

— Vegyen maga mellé pár embert és keresse meg őket.

Az őrmester kiválasztott két jószemű bakát és elindult a három ember keresésére. Bizonyosra vette, hogy egész éjszaka keresheti őket. De nagyot bámult, mikor híveit az erdő szélén megpillantotta. Éppen fekhelyet csináltak, mert úgy határozták, hogy az éjszaka kettő között alszik, egy meg a muszkát lesi.

Az őrmester rájuk kiáltott:

— Hát ti mit csináltok itt?

Suta Nagy István felelt a kérdésre nagy öntudattal:

— Lessük a muszkát, őrmester ur, alássan jelentem, hogy jön-e!

Az őrmester lélekzetet vett, hogy a mérgét elűzze, aztán ránézett Nagyra:

— Ki mondta neked, hogy lessétek?

A három ember egyszerre felelt:

— A százados ur!

Az őrmester nem tudta, hogy nevesse-e, vagy mérgeledjék:

— Ha egy hétig nem jött volna, akkor is vártatok volna?

— Az a paranccunk! — válaszolta büszkén Suta Nagy István.

Az őrmester elnevette magát:

— Aztán, ha jött volna, mit csináltak volna?

A három ember a nem várt kérdésre megdöbbsent. Mindenik a másiktól várta a feleletet. Végre Suta Nagy István emelkedett szólásra:

— A dicsőségét neki! — eszmélt fel és kivágta. — Azt bizony elfelejtettük megkérdezni a százados urtól!

És világfájdalmas ábrázattal vakargatta homlokát azon a helyen, ahol más ember az eszét szokta hordani.

NYÁRY ANDOR.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Nyugdíjas állás-e a folyamórség? 2. Lehet-e kedvezményes jeggyel felutazni Budapestre a folyamórségi feladathoz? (Olcsó, Salföld.) — **Felelet:** 1. Aki hat év után tovább szolgált altisztnéknél bentmarad, az később szolgálatát eltöltése után nyugdíjban részesül. 2. Nem lehet.

Kérdés: Hol van Budapestben a magyar királyi államépítészeti hivatal és mi a címe? (B. O., Babos.) — **Felelet:** IV. kerület, Semmelweis-utca 6. szám: Magyar Királyi Államépítészeti Hivatal.

Kérdés: 1. Tizenhat éves vagyok, négy polgári iskolát végeztem. A magyar királyi állami gépgyárba szeretnék menni inasnak. Horá forduljak? 2. Van-e fizetésük az inasoknak, vagy pedig internátusban helyezik-e el őket? (V. J., Pálmonostor.) — **Felelet:** 1. A magyar királyi állami vas- és gépgyárba erre az évre már több tanoncot nem vesznek fel. Próbálkozzék meg jövőre, azonban szeptember elsőjéig feltétlenül jelentkezni kell a gépgyár igazgatóságánál, Budapest, X., Kőbányai-ut 12. 2. Fizetésük van.

Kérdés: 1. Melyik minisztériumba tartozik a fegyverengedélyek kiadásának ügye? 2. Kapható-e olyan könyv, amelyből a vadőri vizsgára lehet előkészülni? 3. Lehet-e egy vizsgázt, hogy a kötelező évi gyakorlatot nem végzem el, csupán az előírt könyvből készültök a vizsgára? 4. Hol van a belyőminisztérium? (Ifj. R. F., Vásároszentgyál.) — **Felelet:** 1. A fegyverviselési engedélyek kiadása első fokon a főszolgabíróhoz, vagy városokban a rendőri hatósághoz tartozik. Egyébként pedig legfeljebb fokon a belyőminisztérium dönthet. 2. Igen, kiadóhivatalunkban kapható: Illés: A Vadőr című könyv, ára: tizenegy pengő ötven fillér. 3. A könyvből való készülés azonban nem elegendő, mert a gyakorlati időt megkínálják. 4. Budapest, I., Országgház-utca 26. szám alatt.

Kérdés: 1. Hol van a Jábarát kerékpáregylet? 2. Hány éven felüliek versenyezhetnek a százkilométeres országúti bajnokságban? 3. Melyik csapatban foglalkoztatják jobban az ifjusági labdarúgókat, Újpest csapatában, vagy a Ferencvárosban? (F. J., Galgács.) — **Felelet:** 1. VII. Thököly-ut 77. (Millenáris-versenypálya). 2. Huszonnégy éven felüliek. 3. Mind a két csapatban.

B. Tóth Sándor, idősebb Báthori Lajos és Kershoffer István közülük pontos címüket, hogy a kért feleleteket levélben elküldhessük számunkra. B. Tóth Sándor címével együtt kérdését is közölje, mert az előzőből nem tudunk kiigazodni. Csak egy válaszolhatunk kérdésére, ha azt összefüggően írja le számunkra.

Kérdés: 1928. éven eladtam földet, a felét a vevő kifizette, felével még adósom. Most vissza akarja csinálni a szerződést, lehetősége-e ez? (L. S., Császártöltés.) — **Felelet:** Szerződést egyoldalul felbontani nem lehet. A vevőnek a hátralékos vételárát ki kell fizetnie és ha másképpen nem megy, úgy perrel kell erre kényszeríteni.

Kérdés: A szomszéd községben hat fillér a borfogyasztási adó, a mi községünkben pedig tizenkét fillér. Követelhetnek-e ennyit? (Polezer, előfizető.) — **Felelet:** A borfogyasztási adó kizárólag a községet illeti meg. Ha tehát a község anyagi helyzete jobb, úgy kisebb lesz a borfogyasztási adó mértéke, míg ha gyengén áll vagyoniilag, úgy mindenesetre több borfogyasztási adót vet ki.

Kérdés: Két óriási nagyságú dinnyét termeltem, a dinnyéket szeretném kiállítani. Hol lesz legközelebb mezőgazdasági kiállítás, ahova a dinnyéket elvihetném? (Gy. P., Mezőhegyes.) — **Felelet:** A legközelebbi országos mezőgazdasági kiállítás Budapestben lesz a jövő év márciusának közepén. A dinnyéket addig eltartani alig sikerül, ezért azt ajánljuk, hogy adja át annak a magterjesztőnek, kinél a magot vásárolta, vagy a vidékbeli legnagyobb csemegekereskedőnek, ki kirakatába teszi s reáírja a termelő nevével is.

Kérdés: Részletfizetésre szeretnék állatot vásárolni. Az ügyben már írtam a gazdasági felügyelőnek, de az válasza sem látott. Horá forduljak ebben az ügyben? (B. J., Lendvaiifalu.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint tenyészállatokat és más egyéb fejlesztési rt. Budapest, V., Béla-utca 8. szám. Ha esetleg nem akar nagy állatot venni, úgy vásároljon üszőborjút, nevelje fel és egy-két év múlva már lesz tehene.

Kérdés: Hogyan kell a szőlőt eltenni, hogy az legalább három, négy hónapig rothadás nélkül megmaradjon? (Szöveketkez, Sósok.) — **Felelet:** A szőlő eltartásáról hosszabb ismeretést hozunk lapunk legközelebbi számában, a Mezőgazdasági Rovatban.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Irma j 1

(Beküldte Farkasdy Jolán és Lajos Felsőgörzsönyből.)

2. Szórejtvény.

M I S K O L C
e=i, c=a

(Beküldte Weszely Mihályné Kelecsénypusztáról.)

3. Szórejtvény.

X E B E N S E (- h)

(Beküldte Pekori József Magyarszentivéről.)

4. Pontrejtvény.

L . b . g . o . a . a . y . r . á . z . ó

(Beküldte Brücher József Mezőberényből.)

5. Szórejtvény.

A hét napja I friss S gally

(Beküldte ifj. Oborni Dénes Cserhátalapról.)

6. Szórejtvény.

**ezzel is születnek festresz (- I)
edény (I=S)**

(Beküldte Kovács Lukács Kisujszállásról.)

7. Szórejtvény.

**szikkadt nem beszél Ó arcrész K A L
gally**

(Beküldte Kazareczky Gyula Zagyvaróváról.)

8. Szórejtvény.

**Felelet Balaton zóio kutyafajta
(- a)**

(Beküldte Sivák Ferenc Dobódtól.)

9. Névrejtvény.

Nagyvárad, Aranyosmarót, Gyulafehérvár, Dévény, Eresl,
Nyék, Eger.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva egy megszállott ma-
gyar város nevét kapjuk.

(Beküldte ifj. Vajda Ferenc Rezből.)

10. Pontrejtvény.

K . n . k . i . c . e . s . e . e . e . y . l . g . e . y . z . e . t . e

(Beküldte Imre Sándor Tiszaszentimről.)

11. Szórejtvény.

**nagyon fél mustra növény szára A
(á=ó)**

(Beküldte ifj. Prókay Gyula Sajódbonyból.)

12. Szórejtvény.

A dollár Sátán E

(Beküldte Kálmán János Hajduszoboszlórol.)

13. Pontrejtvény.

s . k . s . k . r . k . r . K . s . u . h . a . o . k . l . p . á . a

(Beküldte Illés Ida Beledről.)

14. Szórejtvény.

E biz R alom É az ősi NY

(Beküldte Péter Teruska Kozármistényből.)

15. Szórejtvény.

**fűszer O D nem áll E
nem ül**

(Beküldte Csizmadia Dániel Tibolddárórol.)

16. Szórejtvény.

bujdosó e e e

(Beküldte ifj. Siegl Ede Kiskunhalasról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 44-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevéit nincsen módunkban közölni.

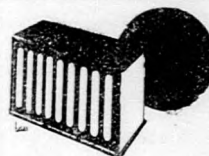
A 38-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Szeretnék szántani. 2. Szórejtvény: Székesfehérvár. 3. Szórejtvény: Trappista sajt. 4. Verses rejtvény: Tábla. 5. Névrejtvény: Zongora. 6. Betűrejtvény: Kühne eke. 7. Szórejtvény: Találd ki. 8. Számrejtvény: Buvárhajó. 9. Szórejtvény: Északi fény. 10. Szórejtvény: Szabadság, szerelem: e kettő kell nekem. 11. Szórejtvény: Hévíz. 12. Pontrejtvény: Rózsabokorban jöttem a világra. 13. Szórejtvény: Csárda, csárda, fedeleetlen csárda. 14. Pontrejtvény: Hősvértől pirosult gyászter, sóhajta köszöntek. 15. Szórejtvény: Kiszagdapárt. 16. Szórejtvény: Hátat fordított.

Helyesen megfejtették: Naár Albert, Szablies János, Kozár István, ifj. Borsos István, Rosa Ferenc, Sz. Balázs Zoltán, Jenczer János, Marics Ferenc, Kálmán János, ifj. Horváth Sándor, Bárányi Pál, Kubus Gyula, Boros Mihály, Nagy Lajos, Guthy Margit, Fördös József, Rákás János, Vörös Vince, Péter Teruska, Agárdi Ede, Studinger Erzsike, Takács Lujza, Németh Béla, Kurucz István, Molnár Lajos, Martin Lajos, Tarnóczy János és Molnár Imre.

Jutalomkönyvet nyertek: Tarnóczy János (Zádor), Naár Albert (Budapest), Németh Béla (Potyond), Guthy Margit (Vásárosnamény) és Boros Mihály (Mezőberény).

A 39-ik számban megjelent rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

**Összes
rádió-
készülékek**

legjobb minőségben, legolcsóbban beszerezhetők.

Mogyoróssy hangszer-
gyárban.
VII., Rákóczi-ut 71. sz.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(11-ik közlemény.)

Végül, mikor a komédiásban már alig volt erő, arccal a sátor kijáratának fordította, beirányította, aztán nagyot lökött rajta, hogy a feje a lendülettől valósággal a hátára nyekkent, aztán mérgesen utána fenyegetett:

— Amig ebben a községben én leszek a bíró, nem járják ezt a majomnak való táncot!

Az asztalhoz ment, egy hajtásra megitta a poharában lévő bort, megtörölte a bajuszát, aztán felemelte a jobb keze mutató ujját, ami régi szokás szerint azt jelentette:

— Huzd rá!

A cigánygyerek nem is kérte magát, belekezdedt a csárdásba.

A bíró pedig a sánta asszonnyal szép lassan táncra perdült, mialatt a bakter is kedvre kapott, ő meg fehérnép nemlétében a harangozót karolta át és vele járta az öregeknek való mártogatást.

De azért kurjantott hozzá. Kiváltképpen akkor, mikor a komát megpörgette.

Móric, Kovácsné, Vica és Ferkó ugy nevettek, hogy a hasukat fogták.

Kovácsné a fiatalokra nézett:

— Alkonyodik, — mondta gondolkodva. — Ideje, hogy mi is utra keljünk.

És körülnézett.

Móric megjegyezte:

— Nem várja meg a komáját?

Kovácsné megkötötte álla alatt a kendőjét:

— Elibe megyünk, — mondta felkészülve. — Ugy hamarabb érjük.

Móric bácsi felé fordult:

— Isten áldja meg, Móric bácsi!

Móric szívesen köszönt vissza:

— Magukat is, lelkem!

Vica körülhizelegte az öreget:

— Mikor jön el a falunkba? — kérdezte s a szeme égett, mert tudta, hogy az öreg házaló jelentkezése mindig valami ajándékfélélt jelent a számára.

Móric bácsi megnyugtatta:

— Nemsokára ott leszek, kicsikém!

S az arca titokzatosan változott:

— A Móric bácsi mindig olyankor jelenik meg, — mondta mosolyogva — mikor szükség van rá.

Ferkó is megmondta a maga kívánságát:

— Hozzon ám szájhermónikát, ha eljön!

Móric bólintott:

— Az is lesz, fiam!

Kovácsné, Vica és Ferkó elsiettek arra, amerre gondolták, hogy a komát megtalálják.

Kovácsné, alig hogy az ismerősöktől elváltak, Vica felé fordult és nagy, gondos előrelátással intette:

— Ha Urangyalra harangoznak, el ne felejts imádkozni!

Megmagyarázta, hogy miért:

— Tudod, hogy körösztapád milyen szentes!

Vica elbiggyesztette a száját:

— Majd a kedvibe járok! — mondta foghegyről, mert ez az ájtatos magaviselet sehogyan sem tetszett neki.

Kovácsné szaporán beszélt:

— Érdemes, — mondta rábeszélően. — Ha jól viselik magatokat, a lakodalmatokra lesz ajándék.

S mivel a komáját jól ismerte, Vica után most Ferkót oktatta ki:

— Te meg huzódj el Vicától. Aztán a sötétben nehogy megcsókolj!

Ferkó a levegőbe szippantott:

— Majd uralkodok magamon! — mondta lenézéssel, mert a komámuram szigorú erkölcsi felfogását ő sem szerte.

De melyik fiatal pár szerette volna!

Közben lassan eltűntek a vásárosok között.

Móric és a suszter utánuk néztek.

A suszter felsóhajtott:

— Hej, Móric bácsi! Ha ez a menyecske az én feleségem lenne!

Móric ránézett a szerelmes emberre:

— Mi lenne akkor? — kérdezte gunyosan, mert ismerte az érdekes ember szívbeli vonzódását Kovácsnéhoz.

A suszter feltette homlokára a kalapját:

— Hogy mi lenne akkor? — ismételte a kérdést, aztán kivágta. — Két álló hétig ugatnék érte, mint a kutya!

A szeme csak úgy lángolt és egész alakján meglátsozott, hogy azt, amit mondott, a vágya beteljesülése esetén meg is tenné.

Móric végignézte a könnyelmű embert, aztán gunyosan bólintott:

— No, meg is köszönne! Kivált a mézeshetekben!

És megkérdezte tőle:

— Okosabb dolgot nem tudna vele csinálni?

A suszter elkeseredetten sóhajtott:

— Ej, nem ért maga ehhez! — szolt elborulva s a nagyládába gyorsan pakkolni kezdte a megmaradt lábbelikeket.

Móric pedig visszament a sátorba, hátára vette a ládáját, kezébe fogta a léggömböket s miután elkészönt az ismerősöktől, elindult, hogy szállást keressen éjszakára.

5.

Szekeres uram, Kovácsné keresztkomája befogott a kocsiba s várta a vendégeket.

Mert a kellő időre nem mentek oda, gyalogszerrel elibök indult, hogy mozgassa őket egy kicsit, mert így késő este lesz már, mire hazaérnek a szomszéd faluba, ahol Kovácsné lakott.

Szekeres negyvenöt év körüli, jól táplált, szófukar ember volt. Most, hogy a falujában vásár volt, de különösen azért, hogy Kovácsné komaasszony előre jelezte, hogy a vásárra a Vica lánnyal ő is elmegy, ünneplőbe öltözött. A legszebb ruháját, a legfényesebb csizmáját vette magára.

Hogyne, mikor özvegyember volt s titkos szándékai voltak a csinos menyekével.

Azt hitte, hogy Kovácsék a lacikonyhánál időznek. A rövidebb uton ment oda. Így történt aztán, hogy utközben nem találkoztak.

A menyecske helyett azonban találkozott az öreg Móriccal.

Szívesen köszönt neki:

— Adjon Isten!

Móric szeme felvillant:

— Adjon Isten, Szekeres uram! — köszönt vissza barátságosan, aztán kezét fogott vele. — Mi járatban van ilyen későn?

A koma felelet helyett kérdéssel hozakodott elő:

— Nem volt erre a komámasszony, meg a lánya?

— Kovácsné? — ütötte fel a fejét Móric. — De bizony itt volt. A lacikonyhánál voltak. Most mentek el. Azt mondták, hogy maga elibe mennek.

TRÉFÁK

A koma gondolkozott:

— Ugy hát, elkerültük egymást.

Móric mosolygott:

— Megnőtt az a kislány!

Szekeres arca felderült:

— Vica? — kérdezte s már a hangján is megérzett, hogy nagyon szereti a kis keresztlányát.

Mosolyogva bölintott:

— Meg a kis tücsök!

Móric tovább ment a szóval:

— Ugy láttam, — tapogattam a körülmények után, — hogy már legény is settenkedik körülötte.

Azt hitte, hogy ennek a hírnek Szekeres megőrül. De szavainak éppen az ellenkező hatása volt, mert észrevette, hogy a koma arca elborult.

Meg is jegyezte:

— Hagyja ezt, Móric!

Móricnak furcsán esett a szó. Ismerte Ferkót. Tudta róla, hogy derék legény, jó is, vagyonos is. Éppen ezért nem értette, hogy Szekeresnek mi kifogása lehet ellene.

Meg is kérdezte tőle:

— Tán nem szívesen látja körülötte?

Mielőtt Szekeres felelt volna, megállapította róla:

— Szép legény!

A koma bölintott:

— Megjárja, — mondotta, aztán kis idő múlva öszintén sóhajtott. — Más itt a baj, Móric!

— Nő!

A koma gondolkozott. Nem tudta, hogy helyesen cselekszik-e, ha beszél. De mert Móric bácsit ismerte és tudta, hogy az más ember panaszával nem él vissza, elhatározta, hogy beleavatja a tikkába.

— Azt nem tudom, — fordult az öreg házaló felé, — hogy szereti-e a lányt?

Móric furcsán nézett:

— Ha egyszer el akarja venni, hogyne szeretné!

Szekeres azonban más nézetben volt:

— Hátha csak a vagyon bolondítja? — vallotta meg a gondolatát.

Móric széles moszdotlatot tett. Már ezzel is jelezte, hogy Szekeresnek nincs igaz.

(Folytatjuk.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. B. Z., Debrecen: Pontrejtvényét közölni fogjuk. — **Ifj. H. S., Csökölly:** Rejtvényei között több közölhetőt találtunk. Tréfái közül azonban egyik sem vált be. — **N. B., Potyond:** Névrejtvénye jó. — **B. I., Dunapentele:** Nem hisszük, hogy a közeljövőben ezt a kérdést dőlőre tudjuk vinni. Csodálkozásunknak kell azonban kifejezést adni afelől, hogy Ön lapunkról emiatt le akar mondani. Mi tudniillik azt hittük, hogy Ön lapunkhoz, mint a gazdátársadalom érdekeinek önzetlen harcosához, sokkal erősebb szálak és kötelékek fűzik. A műsor közlését rajtunk kívül álló okokból nem tudtuk megoldani eddig. A fennálló nehézségek ugyanis részint nyomdatechnikaiak, részint a Studión mulnak. Azonban kérjük, tegye megfontolással tárgyává rideg elhatározását, melyet levelezőlapján közölt. — **J. J., Cserdi:** Gratulálunk a szorgalmához, sok van közöttük, melyet felhasználhatunk. — **Á. M.-né, Párisce:** Rejtvénye jó. — **Ifj. N. L., Szendrő:** Válogatunk belőlük. — **S. T. J., Csengőd:** Rejtvénye közölhető. — **K. I., Potyond:** Viszont fogja látni. — **Sz. J. Sz.** Minden olyan írással szívesen foglalkozunk, melynek szerzője a kisgazdátársadalom sorsának javítására irányuló közérdekű gondolatokat közöl velünk. Tessék fölkeresni bennünket ilyen természetű cikkeikkel. Ha jónak találjuk, készséggel helyet adunk neki. — **K. J., Hajdusoboszló:** Sor kerül rájuk. — **Cs. G. Gy., Somogyhárságy:** Tessék „B. I., Dunapentele” címre küldött üzenetünket elolvasni. — **K. I., Potyond:** Hangulatos verse nem íti meg mértékünket, reméljük azonban, hogy a jövőben olyat kapunk, ami közölhető lesz. — **Ifj. M. J., Lesenceivánd:** Alkalmi verse még nem éri el azt a szintet, amelyben az ilyen verseknek mozognia kell. De mégis szépség, új gondolat, erőteljes nyelv található verseiben, ami valószínűvé teszi, hogy jobb verseket is ír. — **Névtelen, Hajdusóvár:** Verse jó; közöljük. Szívesen vesszük, ha máskor is felkeres sorralval.

Gyűjtünk új híveket és előfizetőket a „Vasárnap” táborába.

Órásnál.

Vevő (kinek rossz az órája): Maga azt mondta nekem, amikor ezt az órát vettem, hogy egész életemre elég lesz!

Órás: Ugyvan, bizonyosan mondtam, de ön akkor nagyon rossz szlmben volt!

(Beküldte Kálmán János Hajdusoboszlóról.)

Tudomást szerzett róla.

Bíró: Jutott magának ebben az ügyben valami a füléhez?

Tanu: Igen. A vádlott háromszor alaposan fültövön vágott.

(Beküldte Péter Teruska Kozármisénnyől.)

Elszólta magát.

— Kérek egy szegény vak koldus számára alamizsnát.

— És hol van a vak koldus?

— Kint az ajtónál vigyáz, hogy neun jön-e a rendőr.

(Beküldte Seres Béla Kunágojáról.)

Alamizsna.

— Kérek egy kis alamizsnát, nagyon éhes vagyok!

— Dolgozzék!

— Hiszen akkor még éhesebb leszek!

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiből.)

Szórakozottság.

Egy tanár késő éjjel megy haza és szobájában furcsa neszt hall.

— Ki van itt? — kérdezi megijedve.

— Senki! — felel a tolvaj az ágy alól.

— Furcsa! Meg mertem volna esküdni, hogy valaki van az ágy alatt! — motyogja a szórakozott tanár.

(Beküldte ifj. Végh Imre Szellőről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 7-én.)

GABONATŐZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Búza, tiszavidéki, 77 kg-os 22.60—22.85, 78 kg-os 22.70—23.05, 79 kg-os 23.15—23.40, 80 kg-os 23.30—23.55, felsőtiszai, 77 kg-os 21.95—22.20, 78 kg-os 22.10—22.40, 79 kg-os 22.35—22.50, 80 kg-os 22.45—22.60, fejmegyei, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77 kg-os 21.75—22.00, 78 kg-os 21.90—22.25, 79 kg-os 22.25—22.40, 80 kg-os 22.35—22.50 pengő. — *Rozs*, pestvidéki 16.45—16.65, más 16.45—16.65, *sörépa* 22.00—21.50, *egyéb* 17.50—19.00, *takarmányrpa* 12.25—15.75, *elsőrendű* 15.75—16.50, *köles* 11.60—12.00, *zab* elsőrendű 15.00—15.40, *közép* 13.75—14.00, *tengeri* 18.50—19.00, *repce* 51.00—53.00, *korpa* 11.00—11.50 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak novemberben kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Búza októberre 22.57—22.58, márciusra 24.94—24.95, májusra 25.70—25.75. — *Rozs* márciusra 19.28—19.29. — *Tengeri* májusra 18.02—18.04 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadára 44—52, duplanullás finom téztalilisz 40—52, nullás 40—42, kettős főzölisz 38—42, négyes kenyérlisz 36—38, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersárúért, 100 kilogrammonként, Budapesten, minőség szerint: Bab, fehér 51—52, bab, tarka 26—28, baltacimmag 36—40, borsó, express 25—28, borsó, őszi 50—55, borsó, Viktória 25—30, búkköny, szösös 45—50, búkköny, tavaszi 18—20, csillagfűrtmag 14—16, fehér heremeg 100—130, kendermag 30—32, köles, fehér 25—27, köles, vörös 13—14, köles, tarka, hántolásra 12—13, lenmag 50—55, lóheremag, arankatartalom és minőség szerint 70—100, lucerna-

mag. arankatartalom és minőség szerint 110—130, mák 110—115, muharmag 20—22, mustármag 45—50, napraforgómag, fehér 30—32, nyulszapukamag 55—60, pohánkamag, iránnyár 18—20 pengő.

Abraaktakarmányászat. Árpakörpa 14, buzakonkoly 12, buzakörpa 11.50—11.75, buzakarmányliszt 13.80—14, konkolydara 12.50, lenmagpogácsa 25, napraforgópogácsa 20.75—21.25, répaszete, szárított 14—14.50, rozskonkoly 12, rozskörpa 11.75—12, rozstakarmányliszt 13.50, szójababpogácsaliszt 32 pengő métermázánként.

Burgonya. Árak nagyban, métermázánként a következők: Nyári rozsburgonya 7.50—8, őszi rozsburgonya 6, Ella-burgonya 5 pengő.

Takarmányvásár. Árak métermázánként, pengőben: Réti széna, elsőrendű, 6 8—9, réti széna, másodrendű, 6 6.50—7.50, réti széna, harmadrendű, esomagolásra 4—6, muharszéna 8—11, lucernaszéna 11—13.25, muhar- és szénakeverék 8—9, lucerna- és szénakeverék 8.75, babosbükönyészéna 9, alomszalma, másodrendű 4.50—5.50 pengő métermázánként.

Szűrőmarhavasár. Élő borjúk: Belföldi szopós, elsőrendű 1.54—1.60, kivételesen 1.64, másodrendű 1.40—1.52 pengő élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosókörök. Elsőrendű belföldi jármosókör (tarka) 1—1.04, elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 1—1.04, 1½—2 éves úszók 1—1.04, 1½—2 éves tinók 1—1.04, fiatal friss fejestehén 1.40—1.50 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavasár. Ökör, legjobb 108—116, kivételesen 126, közép 78—106, gyengébb 52—76, bika, legjobb 102—117, kivételesen 120, közepes 84—100, gyenge 64—82, tehén, legjobb 98—114, kivételesen 120, közép 68—96, gyenge 44—66, bivaly, gyenge 44, növendék 64—96, ki-szontozni való 30—44 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sértésvásár. Könnyű sertés 122—136, közepes 136—142, nehéz sertés 142—148 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Háttascsikó 50—160, könnyű kocsi 625, gíz kocsi, nehéz 300—630, könnyű 260—650, számár 50, alárendelt minőségű lovak 70—260, vágólovak 25—180 pengő darabonként.

Gyapjú. A hazai gyapjúpáncol általában változatlan árák mellett a forgalom igen mérsékelt keretek között mozog. Az árák a következők: homokos vagy gyengébb gyapjú 1.40—1.60, középminőségű fésűs vagy szövetyapjú 1.60—1.80, jóminőségű szövetyapjú 1.70—2.20, finom szövetyapjú 1.90—2.20, gyengébb minőségű báránnyapjú 1.40—1.50, középminőségű báránnyapjú 1.60—1.80, finom báránnyapjú 2.00—2.20 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahas a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—720, rostolyos, vastag hátszín, felsál, fehérspecsenye, gömbölyű felsál 240—320, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szerye 160—320, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhas:** Felszetelet comb 400—540, sütnivaló 200—400, pörköltnek való 160—260 fillér kilogrammonként. — **Juh- és báránnyus:** Juheomb 180—260, gerine, lapocka 140—240, pörköltnek való 120—200 fillér kilogrammonként. — **Sértésus:** Friss karaj 260—390, friss comb, tarja, lapocka 220—300, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 60—120, vese felvélő 180—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—420, olvasztani való szalonna 200—230, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 230—480, hajt 240—260, zsíros tepertő 200—280, helybeli sertészsír 220—240 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—450, csirke 120—350, ruca 300—800, lud 600—1500 fillér darabonként. — **Leolt állatok:** Tyúk 230—300, csirke 260—380, hizott ruca 230—300, sovány 210—230, lud, hizott 230—300, sovány 220—240, ludmáj 400—1000, ludzsír és hajt 300—480, ludapróké 160—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss tojás 14—15, főzőtojás 11—13 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben darabonként 400—600, szarvasgerine 400—800 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Haresa 500—600, ponty 240—300, kárász 140—180, compó 200—240, keszeg 100—120, apró, kevert hal — fillér kilogrammonként. — **Kák:** 20—50 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejlesztő 37—40, lefőzött 16—20, joghurt 100—170, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—500, 10 dkg-os esomagolásban 500—660, főzővaj 360—480, szedett vidéki vaj 280—460, juhvaj 460—480, tehén-

turó 100—120, sovány tehénturó 60—90, juhturó 300—360, keverturó 240—280, juhsajt 280—320, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száras főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 60—120, hántolt egész borsó 80—120, feles 60—100, fehér, aprószemű bab 56—80, nagyszemű 60—100, szines 56—80, finno árpakása 80—120, durva 60—70, tojásos tarhonya 120—140 fillér kilogrammonként.

Zöldszeg. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével esomója 3—20, pet-rezesem zöldjével esomója 3—20, zeller, ujdonság, zöldjével darabja 2—10, kalarábé darabja 2—8, kilogrammja 12—20, őszifajta kalarábé kilogrammja 20—24, karfiol 60—200, makói vöröshagyma 12—16, közönséges vöröshagyma 10—14, fokhagyma 50—80, cékla 12—30, hazai fejeskáposzta 6—12, savanyított 36—40, kelkáposzta 14—30, kelbimbó 140—160, vöröskáposzta 20—40, fejessaláta 4—20, rozs-burgonya 10—13, közönséges 6—8, kifi 26—30, Ella 7—10, tömör csiperkegomba 300—500, ehető szekfugomba 340—500, éti várgánya gomba 400—500, torna 60—200, fekete retek darabja 12—30, hónapos retek esomója 10—12, savanyított való ugorka 20—40, salátának való 12—30, cececs ugorka 100—140, kovászos 40—50, apr, hegyes zöldpaprika darabja 1—2, tölteni való 2—5, apró, hegyes zöldpaprika kilogrammja 12—36, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—120, főzötök 6—14, gyalult 20—30, paradicsom, érett 3—10, zöldbab 40—70, zöld vajbah 40—100, kifejtett 70—140, hüvelyes zöldborsó 80—102, kifejtett 180—250, zöld tengeri csó darabonként 4—10, sóska 20—40, tisztított paraj 20—40, főzött paradicsom literje 70—80 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 40—80, közönséges 16—45, nemes fajtörte 50—120, közönséges 20—60, befőzni való 40—100, hazai aszaltszilva 100—120, szilvaiz 140—160, gyümölcsiz 160—320, berzenci szilva 25—50, szilva, nem magyaváló 20—30, áfonya 140—180, csemegezőle 60—100, kevert 40—50, közönséges 30—36, borszöle 20—32, őszibarack magyaváló, hazai 42—60, nem magyaváló 40—300, befőzni való 50—100, sárgadinnye, faj 20—40, fajgörög-dinnye 5—10, nagy papírhéjú dió 180—240, keményhéjú 100—160, dióbél 480—640, héjazott magyóró 400—520, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziállatok. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 700—800, felédes, gulyás 560—600, rozsapaprika 460—560, erős 350—400, kereskedelmi 260—300, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett méz 90—128 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A szüret megkezdődött, a mustok minősége kedvező időjárás folytán nagyon jónak ítérik. Vevő igen kevés van és az árák nagyon alacsonyak. Néhány uradalmi tételű musteladás történt részben 1—1.20 pengőért cukorforokként, részben 22—28 pengős fix áron. Falusi árut, amelynek minősége 16—19 cukorforok, hektoliterenként 14—18 pengőért kínálják. Jánoshalmán a mustszőlőt már 8 pengőért adják el métermázánként. Az olesó árák és jó minőségű folytan külföldi vevők is jelentkeztek már és remélhető, hogy szüret alatt és után élénk kiviteli üzlet fog kifejlődni. Igen jelentékeny mennyiség, mint csemege-szőlő került piacra, amelynek nagy részét külföldre szállították. A csemege-szőlő ára métermázánként 30—50 pengő között váltakozik.

Idegen pénznemek vetteli és eladási ára október hó 7-én. Az első szám azt az összegért jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összegért jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többé kerül egy darab:** Angol font 27.73 (27.88), dollár 5.70 (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.14) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül:** Csehkorona 16.87 (16.94), szerb dinár 9.94 (10.05), francia frank 22.30 (22.60), lengyel zloty 64.05 (64.35), oláh lei 3.36 (3.40), osztrák schilling 80.30 (80.70), spanyol pezeta 84.70 (85.30) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 22.90 (23.10), ezüst egykoronás 0.36 (0.40), régi forintos 1.02 (1.06), ötkoronás 2 (2.08) pengő darabonként. Szinarany kilogrammja 3780 (3820), szinezüst 95 (97) pengő kilogrammonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket csak „RATINOL“ svábhogarat, csótányt, ruzsnit, hangyát, „Russin“ irt gyökeresen! Más állatra, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja Ratinol Laboratorium, Budapest, Murányi-n. 36.

SZAKORVOSI RENDELŐ

vér- és nemibetegek részére. Ezüstsalvarsan-oltás.

VII. Rákóczi-ut. 32. I. em. 1. (Rókussal szemben).
Rendelés egész nap.

Mravkó József utóda Gyurusz György
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, Károly-körút 22
(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Mi a gazda kötelessége? sajátmaga iránt!

Uj hiveket toborozni a

VASÁRNAP

táborába